

ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM

("Sl. glasnik RS", br. 111/2013 i 106/2015)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: vrste i klasifikacija otpada, planiranje upravljanja otpadom, subjekti upravljanja otpadom, odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom, organizovanje upravljanja otpadom, upravljanje posebnim tokovima otpada, postupak izdavanja dozvola, prekogranično kretanje otpada, izvještavanje o otpadu i baza podataka, finansiranje upravljanja otpadom, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom.

Član 2

Upravljanje otpadom je djelatnost od opšteg interesa, što podrazumijeva sprovođenje propisanih mjera za postupanje sa otpadom u okviru sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana i odlaganja otpada, uključujući i nadzor nad tim aktivnostima i brigu o postrojenjima za upravljanje otpadom poslije zatvaranja.

Član 3

Cilj ovog zakona je da se obezbijede i osiguraju uslovi za:

- a) upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina,
- b) prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- v) ponovno iskorišćavanje i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina iz otpada i korišćenje otpada kao energenta,
- g) razvoj postupaka i metoda za odlaganje otpada,
- d) sanaciju neuređenih odlagališta otpada,
- đ) praćenje stanja postojećih i novoformiranih odlagališta otpada i
- e) razvijanje svijesti o upravljanju otpadom.

Član 4

Upravljanje otpadom vrši se na način kojim se obezbjeđuje najmanji rizik po ugrožavanje života i zdravlja ljudi i životne sredine, kontrolom i mjerama smanjenja:

- a) zagađenja voda, vazduha i zemljišta,
- b) opasnosti po biljni i životinjski svijet,
- v) opasnosti od nastajanja udesa, eksplozija ili požara,
- g) negativnih uticaja na predjele i prirodna dobra posebnih vrijednosti i
- d) nivoa buke i neprijatnih mirisa.

Član 5

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

- a) radioaktivni otpad,
- b) gasove koji se emituju u atmosferu,

v) otpadne vode, osim tečnog otpada,

g) mulj iz kanalizacionih sistema i sadržaj septičkih jama, osim mulja iz postrojenja za tretman mulja,

d) otpad životinjskog porijekla (leševi životinjskog porijekla i njihovi dijelovi i sastavni dijelovi životinjskog tijela koji nisu namijenjeni ili bezbjedni za ishranu ljudi, kao i konfiskat) iz objekata za uzgoj, držanje, klanje životinja, kao i iz objekata za proizvodnju, skladištenje i promet proizvoda životinjskog porijekla, fekalne materije sa farmi i druge prirodne, neopasne supstance koje se koriste u poljoprivredi,

đ) otpad iz rudarstva koji nastaje istraživanjem, iskopavanjem, preradom i skladištenjem mineralnih sirovina, kao i jalovina iz rudnika i kamenoloma,

e) otpad koji nastaje pri traženju, iskopavanju, prevozu i konačnoj obradi ili uništavanju minsko-eksplozivnih i drugih bojnih sredstava i eksploziva i

ž) slamu i drugi neopasan poljoprivredni ili šumski materijal koji se nalazi u prirodi i koristi u poljoprivredi, šumarstvu ili za proizvodnju energije iz takve biomase postupcima ili metodama koje nemaju štetan uticaj na životnu sredinu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi.

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) ADR/RID/ADN su posebni propisi koji regulišu transport opasnih materija, a to su: Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR), Pravilnik o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom (RID), Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima (ADN) i drugo,

b) anaerobna digestija je proces u kojem se biorazgradivi materijal razgrađuje u odsustvu kiseonika,

v) biorazgradivi otpad je otpad koji je pogodan za anaerobnu ili aerobnu razgradnju, kao što su hrana, baštenski otpad, papir i karton,

g) vlasnik otpada je proizvođač otpada, lice koje učestvuje u prometu otpada kao posredni držalac otpada ili pravno ili fizičko lice koje posjeduje otpad,

d) dekontaminacija obuhvata sve operacije koje omogućavaju ponovno korišćenje, reciklažu ili bezbjedno odlaganje opreme, objekata, materijala ili tečnosti kontaminiranih opasnim materijama i može uključiti zamjenu, odnosno sve operacije kojima se vrši zamjena opasnih materija odgovarajućim koje sadrže odgovarajuće manje štetne materije,

đ) deponija je mjesto za odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemlje gdje se otpad odlaže, a to uključuje i: interna mjesta za odlaganje (deponija gdje proizvođač odlaže sopstveni otpad na mjestu nastanka), stalna mjesta (više od godinu dana) koja se koriste za privremeno skladištenje otpada, osim transfer stanica i skladištenja otpada prije tretmana ili ponovnog iskorišćenja (period kraći od tri godine) ili skladištenja otpada prije odlaganja (period kraći od godinu dana),

e) dozvola je rješenje koje donosi ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: Ministarstvo) kojim se pravnom ili fizičkom licu odobrava sakupljanje, transport, uvoz, izvoz i tranzit, skladištenje, tretman ili odlaganje otpada i utvrđuju uslovi postupanja sa otpadom na način koji obezbjeđuje najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu,

ž) industrijski otpad je otpad iz bilo koje industrije ili sa lokacije na kojoj se nalazi industrija, osim jalovine i pratećih mineralnih sirovina iz rudnika i kamenoloma,

z) inertni otpad je otpad koji nije podložan bilo kojim fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama, ne rastvara se, ne sagorijeva ili na drugi način fizički ili hemijski reaguje, nije

biološki razgradiv ili ne utiče nepovoljno na druge materije sa kojima dolazi u kontakt na način koji može da dovede do zagađenja životne sredine ili ugrozi zdravlje ljudi,

i) insineracija (spaljivanje) je termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju sa iskorišćenjem energije proizvedene sagorijevanjem ili bez iskorišćenja energije proizvedene sagorijevanjem čija je primarna uloga termički tretman otpada, a koji obuhvata i pirolizu, gasifikaciju i sagorijevanje u plazmi,

j) karakterizacija otpada je postupak ispitivanja kojim se utvrđuju fizičko-hemijske, hemijske i biološke osobine i sastav otpada, odnosno određuje da li otpad sadrži ili ne sadrži jednu ili više opasnih karakteristika,

k) klasifikacija otpada je postupak svrstavanja otpada na jednu ili više lista otpada koje su utvrđene posebnim propisom, a prema njegovom porijeklu, sastavu i daljoj namjeni,

l) koinsineracija (suspaljivanje) je termički tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju, čija je primarna uloga proizvodnja energije ili materijalnih proizvoda i koji koristi otpad kao osnovno ili dodatno gorivo, ili u kojem se otpad termički tretira radi odlaganja,

lj) komercijalni otpad je otpad koji nastaje u preduzećima, ustanovama i drugim institucijama koje se u cjelini ili djelimično bave trgovinom, uslugama, kancelarijskim poslovima, sportom, rekreacijom ili zabavom, osim otpada iz domaćinstva i industrijskog otpada,

m) kompostiranje je tretman biorazgradivog otpada pod dejstvom mikroorganizama, u cilju stvaranja komposta, u prisustvu kiseonika i pod kontrolisanim uslovima,

n) komunalni otpad je otpad iz domaćinstava (kućni otpad), kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva,

nj) medicinski otpad je otpad koji nastaje pružanjem zdravstvenih usluga i vršenjem naučnih istraživanja i eksperimenata u oblasti medicine (infektivni, patološki, hemijski, toksični ili farmaceutski otpad, kao i citotoksični lijekovi, oštri instrumenti itd.),

o) mobilno postrojenje za upravljanje otpadom je postrojenje za iskorišćenje ili tretman otpada na lokaciji na kojoj otpad nastaje, koje se zadržava u vremenski ograničenom roku na jednoj lokaciji i koje je takve konstrukcije da nije vezano za podlogu ili objekat i može se premješati od lokacije do lokacije,

p) neopasan otpad je otpad koji nema karakteristike opasnog otpada,

r) odlaganje otpada je bilo koji postupak ili metoda ukoliko ne postoje mogućnosti regeneracije, reciklaže, prerade, direktnog ponovnog korišćenja ili upotrebe alternativnih izvora energije u skladu sa D-listom,

s) otpad je svaka materija ili predmet sadržan u listi kategorija otpada (Q-lista) koji vlasnik odbacuje, namjerava ili mora da odbaci, u skladu sa zakonom,

t) opasan otpad je otpad koji po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan,

ć) odgovorno lice je svako fizičko ili pravno lice koje, u skladu sa propisima, upravlja postrojenjem ili ga kontroliše ili je ovlašćen za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja i na čije ime se izdaje dozvola za upravljanje otpadom,

u) područje za upravljanje otpadom je prostorna cjelina koja obuhvata više susjednih jedinica lokalne samouprave koje, u skladu sa sporazumom koji zaključuju te jedinice lokalne samouprave, zajednički upravljaju otpadom u cilju uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom,

f) ponovno iskorišćenje otpada je bilo koji postupak ili metoda kojom se obezbjeđuje ponovno iskorišćenje otpada u skladu sa R-listom,

- h) posebni tokovi otpada je kretanje otpada (istrošenih baterija i akumulatora, otpadnog ulja, otpadnih guma, otpada od električnih i elektronskih proizvoda, otpadnih vozila i drugog otpada) od mjesta nastajanja, preko sakupljanja, transporta i tretmana, do odlaganja na deponiju,
- c) postrojenje za upravljanje otpadom je stacionarna tehnička jedinica za skladištenje, tretman ili odlaganje otpada, koja zajedno sa građevinskim dijelom čini tehnološku cjelinu,
- č) prekogranično kretanje otpada je kretanje otpada iz jedne oblasti pod jurisdikcijom jedne države ili kroz oblast koja nije pod jurisdikcijom bilo koje države, pod uslovom da su najmanje dvije države uključene u kretanje,
- dž) proizvođač otpada je privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili čijom aktivnošću prethodnog tretmana, miješanja ili drugim postupcima dolazi do promjene sastava ili prirode otpada,
- š) PCB su polihlorovani bifenili (PCB), polihlorovani terfenili (PCT), monometil-tetrahlorodifenilmetani, monometil-dihlorodifenilmetani, monometil-dibromodifenilmetani (u daljem tekstu: PCB) ili bilo koja smjesa koja sadrži neku od ovih materija u koncentraciji većoj od 0,005 procentnog masenog udjela, a PCB otpadi su otpadi, uključujući uređaje, objekte, materijale ili tečnosti koje sadrže, sastoje se ili su kontaminirani PCB,
- aa) reciklaža je ponovna prerada otpadnih materijala u proizvodnom procesu za prvobitnu ili drugu namjenu, osim u energetske svrhe,
- ab) sakupljanje otpada je aktivnost sistematskog sakupljanja, razvrstavanja i/ili miješanja otpada radi transporta,
- av) sakupljač otpada je fizičko ili pravno lice koje sakuplja otpad,
- ag) skladištenje otpada je privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, kao i aktivnost odgovornog lica u postrojenju opremljenom i registrovanom za privremeno čuvanje otpada,
- ad) transfer stanica je mjesto do kojeg se otpad doprema i privremeno skladišti radi razdvajanja ili pretovara prije transporta na tretman ili odlaganje,
- ađ) transport otpada je prevoz otpada van postrojenja koji obuhvata utovar, prevoz (kao i pretovar) i istovar otpada,
- ae) tretman otpada obuhvata fizičke, termičke, hemijske ili biološke procese (uključujući i razvrstavanje otpada prije tretmana), koji mijenjaju karakteristike otpada sa ciljem smanjenja zapremine ili opasnih karakteristika, olakšanja rukovanja sa otpadom ili podsticanja reciklaže i uključuje ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada i
- až) centar za sakupljanje je mjesto određeno odlukom opštine, grada (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave), na koje građani donose uglavnom kabaste predmete, kao što su namještaj i bijela tehnika, baštenski otpad i materijal pogodan za reciklažu.

Član 7

Upravljanje otpadom zasniva se na sljedećim načelima:

- a) načelo izbora najpogodnije opcije za životnu sredinu,
- b) načelo blizine i zajedničkog pristupa upravljanju otpadom,
- v) načelo hijerarhije upravljanja otpadom,
- g) načelo odgovornosti i
- d) načelo "zagađivač plaća".

Član 8

(1) Izbor najpogodnije opcije za životnu sredinu je sistematski i konsultativni proces donošenja odluka koji obuhvata zaštitu i očuvanje životne sredine.

(2) Primjena izbora najpogodnije opcije za životnu sredinu ustanovljava, za date ciljeve i okolnosti, opciju ili kombinaciju opcija koja daje najveću dobit i najmanju štetu za životnu sredinu u cjelini, uz prihvatljive troškove i profitabilnost, dugoročno, ali i kratkoročno.

Član 9

Načelo blizine i zajedničkog pristupa upravljanju otpadom podrazumijeva:

- a) tretiranje ili odlaganje otpada što je moguće bliže mjestu njegovog nastajanja, odnosno u području u kojem je proizveden, da bi se u toku transporta otpada izbjegle neželjene posljedice na životnu sredinu,
- b) vršenje izbora lokacije postrojenja za tretman ili odlaganje otpada u zavisnosti od lokalnih uslova i okolnosti, vrste otpada, njegove zapremine, načina transporta i odlaganja, ekonomske opravdanosti, kao i od mogućeg uticaja na životnu sredinu i
- v) zajedničko upravljanje otpadom obezbjeđuje se razvojem i primjenom zajedničkih planova zasnovanih na strategiji upravljanja otpadom donesenom u skladu sa ovim zakonom.

Član 10

Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redoslijed prioriteta u praksi upravljanja otpadom, a to je:

- a) prevencija stvaranja otpada i redukcija, odnosno smanjenje korišćenja resursa i smanjenje količina i/ili opasnih karakteristika nastalog otpada,
- b) ponovna upotreba, odnosno ponovno korišćenje proizvoda za istu ili drugu namjenu,
- v) reciklaža, odnosno tretman otpada radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda,
- g) iskorišćenje, odnosno korišćenje vrijednosti otpada (kompostiranje, spaljivanje uz iskorišćenje energije i dr.) i
- d) odlaganje otpada deponovanjem ili spaljivanje bez iskorišćavanja energije, ako ne postoji drugo odgovarajuće rješenje.

Član 11

Načelo odgovornosti podrazumijeva da:

- a) proizvođači, uvoznici, distributeri i prodavci proizvoda koji utiču na porast količine otpada odgovorni su za otpad koji nastaje usljed njihovih aktivnosti,
- b) proizvođač snosi najveću odgovornost jer utiče na sastav i osobine proizvoda i njegove ambalaže i
- v) proizvođač je obavezan da brine o smanjenju nastajanja otpada, razvoju proizvoda koji su reciklabilni, razvoju tržišta za ponovno korišćenje i reciklažu svojih proizvoda.

Član 12

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada, prethodni vlasnik otpada, odnosno vlasnik otpada snosi troškove mjera upravljanja otpadom, te je finansijski odgovoran za sprovođenje sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzrokovao ili bi mogao da je prouzrokuje otpad.

II - VRSTE I KLASIFIKACIJA OTPADA

Član 13

(1) Vrste otpada u smislu ovog zakona su:

- a) komunalni otpad (kućni otpad),
- b) komercijalni otpad i
- v) industrijski otpad.

(2) Otpad iz stava 1. ovog člana, u zavisnosti od opasnih karakteristika koje utiču na zdravlje ljudi i životnu sredinu, može biti:

- a) inertni,
- b) neopasan i
- v) opasan.

Član 14

(1) Otpad se razvrstava prema katalogu otpada.

(2) Katalog otpada je zbirna lista neopasnog i opasnog otpada prema mjestu nastanka, porijeklu i prema predviđenom načinu postupanja.

(3) Opasan otpad se klasifikuje prema porijeklu, karakteristikama i sastavu koji ga čini opasnim.

(4) Vlasnik otpada, odnosno odgovorno lice dužno je da klasifikuje otpad na propisan način, u skladu sa ovim zakonom.

(5) Radi utvrđivanja sastava i opasnih karakteristika otpada, lice iz stava 4. ovog člana dužno je da izvrši ispitivanje opasnog otpada, kao i otpada koji prema porijeklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad.

(6) Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik, kojim se propisuju:

- a) katalog otpada,
- b) lista kategorija otpada (Q-lista),
- v) lista kategorija opasnog otpada prema porijeklu i sastavu (Y-lista),
- g) lista opasnih karakteristika otpada (H-lista),
- d) lista komponenti otpada zbog kojih se otpad smatra opasnim (C-lista),
- đ) granične vrijednosti koncentracije opasnih komponenti u otpadu na osnovu kojih se određuju karakteristike otpada,
- e) lista postupaka i metoda odlaganja i ponovnog iskorišćenja otpada (D-lista i R-lista),
- ž) vrste, sadržina i obrazac izvještaja o ispitivanju otpada,
- z) vrste parametara za određivanje fizičko-hemijskih osobina opasnog otpada namijenjenog za fizičko-hemijski tretman,
- i) vrste parametara za ispitivanje otpada za potrebe termičkog tretmana,
- j) vrste parametara za ispitivanje otpada i ispitivanje eluata namijenjenog odlaganju i
- k) način i postupak klasifikacije otpada.

III - PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 15

U cilju planiranja upravljanja otpadom u Republici Srpskoj donose se sljedeći planski dokumenti:

- a) Strategija upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Strategija),
- b) planovi za pojedinačne tokove otpada,
- v) zajednički plan upravljanja otpadom,
- g) lokalni plan upravljanja otpadom i

d) plan upravljanja otpadom u postrojenju za koje se izdaje ekološka dozvola.

Član 16

(1) Strategija je osnovni dokument kojim se ocjenjuje stanje upravljanja otpadom, određuju dugoročni ciljevi upravljanja otpadom i obezbjeđuju uslovi za racionalno i održivo upravljanje otpadom.

(2) Strategiju priprema Ministarstvo u saradnji sa nadležnim ministarstvima i odjeljenjem nadležnim za zaštitu životne sredine u jedinicama lokalne samouprave.

(3) Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) za period od deset godina.

(4) Strategija se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 17

Strategija sadrži:

a) analizu i ocjenu stanja upravljanja otpadom;

b) osnovne ciljeve upravljanja otpadom:

v) vrste, količine i porijeklo proizvedenog otpada na području Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), te procjenu budućih tokova otpada;

g) postojeće sisteme za upravljanje otpadom i sisteme za upravljanje posebnim kategorijama otpada;

d) procjenu razvoja toka otpada, potrebe i način uspostavljanja novih sistema;

đ) kriterijume za određivanje lokacija i potrebnih kapaciteta, novih objekata i uređaja za upravljanje otpadom;

e) opšte i tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za upravljanje otpadom;

ž) organizacijske aspekte upravljanja otpadom i raspodjelu odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave upravljanjem otpadom;

z) izvore i visine finansijskih sredstava za sprovođenje svih mjera upravljanja otpadom;

i) procjenu opravdanosti upotrebe ekonomskih i drugih instrumenata u upravljanju otpadom uz nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta;

j) mjere i smjernice za sprovođenje Strategije, koje sadrže:

1) opšte mjere za upravljanje otpadom,

2) mjere za upravljanje opasnim otpadom,

3) mjere za upravljanje posebnim kategorijama otpada,

4) opšte smjernice za upravljanje otpadom i metode za upravljanje otpadom, ili smjernice za otpad koji predstavlja posebne probleme u upravljanju otpadom,

5) smjernice za upravljanje otpadom i zbrinjavanje otpada u skladu s načelima zaštite životne sredine i načelima upravljanja otpadom,

6) smjernice za postizanje ciljeva upravljanja otpadom,

7) tehničke i ekonomske instrumente za upravljanje opasnim otpadom,

8) finansiranje mjera za uspostavljanje sistema upravljanja otpadom,

9) mjere potrebne za sprovođenje kampanje za podizanje svijesti javnosti i

k) način i rokove izvršenja Strategije.

Član 18

(1) Za upravljanje različitim tokovima otpada donose se pojedinačni planovi u skladu sa Strategijom.

(2) Plan iz stava 1. ovog člana sadrži:

a) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će biti iskorišćen, tretiran ili odložen u Republici,

b) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će biti izvezen u drugu državu na tretman ili odlaganje,

v) ciljevi koji treba da se ostvare u pogledu prevencije i smanjenja proizvodnje, smanjenja otpada čiji se nastanak ne može izbjeći, ponovnog iskorišćenja ili odlaganja takvog otpada sa rokovima dostizanja ciljeva,

g) prioritete, mjere ili programe za upravljanje otpadom sa procjenom troškova i izvorima finansiranja, kao i rokovima za njihovo izvršenje i

d) druge ciljeve i mjere od značaja za upravljanje otpadom.

(3) Plan donosi Vlada za period od tri godine.

(4) Plan priprema Ministarstvo u saradnji sa odjeljenjima nadležnim za zaštitu životne sredine u jedinicama lokalne samouprave.

Član 19

(1) Skupštine dviju ili više jedinica lokalne samouprave na čijem području ukupno živi najmanje 200.000 stanovnika donose, po pribavljenoj saglasnosti Ministarstva, zajednički plan upravljanja otpadom, kojim se definišu zajednički ciljevi u upravljanju otpadom u skladu sa Strategijom.

(2) Zajednički plan upravljanja otpadom može se donijeti i za području dvije ili više jedinica lokalne samouprave na kojima živi manje od 200.000 stanovnika, po prethodno izrađenoj studiji opravdanosti za donošenje zajedničkog plana, na koju saglasnost daje Ministarstvo.

(3) Postupak izrade i donošenja zajedničkog plana iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje se sporazumom skupština jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

(4) Upravljanje otpadom na području dviju ili više jedinica lokalne samouprave iz st. 1. i 2. ovog člana vrši se u skladu sa zajedničkim i lokalnim planom upravljanja otpadom.

Član 20

(1) Skupština jedinice lokalne samouprave donosi lokalni plan upravljanja otpadom kojim definiše ciljeve upravljanja otpadom na svom području u skladu sa Strategijom, kao i mjere i nosioce aktivnosti za postizanje ciljeva, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva.

(2) Lokalni plan upravljanja otpadom priprema odjeljenje jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove zaštite životne sredine u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama nadležnim za poslove privrede, finansija, prostornog uređenja, kao i sa predstavnicima privrednih društava, odnosno preduzeća, udruženja, stručnih institucija, nevladinih i drugih organizacija koje se bave zaštitom životne sredine, uključujući i organizacije potrošača.

Član 21

(1) Planovi upravljanja otpadom iz čl. 19. i 20. ovog zakona donose se za period od pet godina.

(2) Planovi iz stava 1. ovog člana sadrže:

a) očekivane vrste, količine i porijeklo ukupnog otpada na teritoriji,

b) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će biti iskorišćen ili odložen u okviru teritorije obuhvaćene planom,

- v) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će se prihvatiti iz drugih jedinica lokalne samouprave,
  - g) očekivane vrste, količine i porijeklo otpada koji će se otpremiti u druge jedinice lokalne samouprave,
  - d) ciljevi koji treba da se ostvare u pogledu ponovne upotrebe i reciklaže otpada u oblasti koja je obuhvaćena planom,
  - đ) program sakupljanja otpada iz domaćinstva,
  - e) program sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava,
  - ž) program sakupljanja komercijalnog otpada,
  - z) program upravljanja industrijskim otpadom,
  - i) prijedloge za ponovnu upotrebu i reciklažu otpada,
  - j) program smanjenja količina biorazgradivog i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu,
  - k) program razvijanja javne svijesti o upravljanju otpadom,
  - l) lokaciju postrojenja za sakupljanje otpada, tretman i odlaganje otpada, uključujući podatke o lokacijskim uslovima,
  - lj) mjere za sprečavanje kretanja otpada koji nije obuhvaćen planom i mjere za postupanje sa otpadom koji nastaje u vanrednim situacijama,
  - m) mjere sanacije neuređenih deponija,
  - n) nadzor i praćenje planiranih aktivnosti i mjera,
  - nj) procjenu troškova i izvore finansiranja za planirane aktivnosti,
  - o) mogućnosti saradnje između dviju ili više jedinica lokalne samouprave,
  - p) rokove za izvršenje planiranih mjera i aktivnosti i
  - r) druge podatke, ciljeve i mjere od značaja za efikasno upravljanje otpadom.
- (3) Planovi iz stava 1. ovog člana moraju da budu usaglašeni sa planovima iz člana 18. ovog zakona.

Član 22

(1) Za sva postrojenja za koja se izdaje ekološka dozvola priprema se i donosi plan upravljanja otpadom, koji sadrži:

- a) dokumentaciju o otpadu koji nastaje u procesu rada postrojenja, kao i o otpadu čije se iskorišćenje vrši u postrojenju ili čije odlaganje obavlja postrojenje (vrste, sastav i količine otpada),
- b) mjere koje se preduzimaju u cilju smanjenja proizvodnje otpada, posebno opasnog otpada,
- v) postupke i načine razdvajanja različitih vrsta otpada, posebno opasnog otpada i otpada koji će se ponovo koristiti, radi smanjenja količine otpada za odlaganje i
- g) način skladištenja, tretmana i odlaganja otpada.

(2) Plan upravljanja otpadom priprema ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(3) Plan upravljanja otpadom, zajedno sa ostalim dokazima, prilaže se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, u skladu sa propisom koji reguliše zaštitu životne sredine.

(4) Plan upravljanja otpadom ažurira se svakih pet godina.

IV - SUBJEKTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 23

Subjekti nadležni za upravljanje otpadom su:

- a) Vlada,
- b) Ministarstvo,
- v) Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske,
- g) jedinica lokalne samouprave i
- d) stručne organizacije za ispitivanje otpada.

Član 24

(1) Vlada, putem nadležnih organa i organizacija, obezbeđuje upravljanje otpadom za teritoriju Republike.

(2) Ministarstvo je nadležno da:

- a) priprema Strategiju u saradnji sa nadležnim organima,
- b) predlaže Vladi pojedinačne planove upravljanja otpadom,
- v) prati stanje, koordinira i vrši poslove upravljanja otpadom od značaja za Republiku,
- g) daje saglasnost na zajedničke i lokalne planove upravljanja otpadom,
- d) izdaje dozvole, saglasnosti i druge akte propisane ovim zakonom i
- đ) utvrđuje ovlašćene organizacije u skladu sa ovim zakonom.

Član 25

Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) obavlja poslove koji se odnose na:

- a) prikupljanje naknada za upravljanje posebnim tokovima otpada,
- b) osiguravanje usluga sakupljanja i obrade otpada i koordinaciju učesnika sistema upravljanja otpadom, osim ako nije drugačije uređeno posebnim propisom,
- v) vođenje i ažuriranje baze podataka o upravljanju otpadom,
- g) vođenje podataka o količinama otpada, uključujući sekundarne sirovine, razmjenu i stavljanje na raspolaganje tih podataka elektronskim putem,
- d) izvještavanje o upravljanju otpadom,
- đ) finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u oblasti očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unapređivanja životne sredine, te u oblasti energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije u skladu sa posebnim propisom i
- e) druge poslove utvrđene posebnim propisom.

Član 26

(1) Jedinica lokalne samouprave:

- a) donosi lokalni plan upravljanja otpadom i zajednički plan upravljanja otpadom, obezbeđuje uslove i brine se o njihovom sprovođenju,
- b) uređuje, obezbeđuje, organizuje i sprovodi upravljanje komunalnim otpadom na svojoj teritoriji, u skladu sa posebnim propisom i
- v) uređuje postupak naplate usluga u oblasti upravljanja komunalnim otpadom, u skladu sa posebnim propisom.

(2) Jedinica lokalne samouprave svojim aktom određuje organe i službe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Član 27

(1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave zajednički obezbjeđuju i sprovode upravljanje otpadom, pod uslovima i na način utvrđenim zakonom, Strategijom i sporazumom jedinica lokalne samouprave.

(2) Sporazumom iz stava 1. ovog člana uređuju se: međusobna prava i obaveze u obezbjeđivanju uslova za obavljanje djelatnosti i rad postrojenja za upravljanje otpadom na područjima tih jedinica lokalne samouprave; prava i obaveze komunalnog preduzeća, odnosno drugog pravnog ili fizičkog lica u obavljanju te djelatnosti; način donošenja odluka u slučaju nesaglasnosti jedinica lokalne samouprave o pojedinim pitanjima u vezi sa djelatnostima upravljanja otpadom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i sprovođenje upravljanja otpadom.

(3) Sporazum iz stava 1. ovog člana zaključuje načelnik, odnosno gradonačelnik jedinica lokalne samouprave uz prethodnu saglasnost skupštine jedinica lokalne samouprave.

(4) U slučaju da dvije ili više jedinica lokalne samouprave zakluče sporazum o zajedničkom odlaganju otpada, iste se obavezuju da otpad prikupljen na svom području transportuju na zajedničku deponiju otpada, u skladu sa zaključenim sporazumom i odredbama ovog zakona.

Član 28

(1) Ispitivanje otpada vrši se radi klasifikacije otpada za:

- a) prekogranično kretanje,
- b) tretman otpada i
- v) odlaganje otpada.

(2) Ispitivanje otpada vrše stručne organizacije i druga pravna lica koja su ovlašćena za uzorkovanje i karakterizaciju prema obimu ispitivanja za koja su akreditovana (u daljem tekstu: akreditovana laboratorija), u skladu sa zakonom.

(3) Karakterizacija otpada vrši se samo za opasan otpad i za otpad koji prema porijeklu, sastavu i karakteristikama može biti opasan otpad, osim otpada iz domaćinstava.

(4) Stručne organizacije i druga pravna lica iz stava 2. ovog člana izdaju izvještaj o ispitivanju otpada.

Član 29

(1) Zahtjev za dobijanje ovlašćenja za ispitivanje otpada Ministarstvu može podnijeti stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija, uz koji prilaže:

- a) dokaz o registraciji za obavljanje djelatnosti ispitivanja i analize i
- b) dokaz o akreditaciji.

(2) Ministarstvo, na zahtjev stručne organizacije, odnosno akreditovane laboratorije, iz stava 1. ovog člana, izdaje ovlašćenje za ispitivanje otpada ako utvrdi da je:

- a) registrovan za obavljanje djelatnosti ispitivanja i analize i
- b) akreditovan prema zahtjevima odgovarajućeg standarda za svaku referentnu metodu ispitivanja i u skladu sa potvrdom o akreditaciji koju je izdalo nadležno akreditaciono tijelo.

(3) Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana izdaje se rješenjem ministra na period od četiri godine i može se obnoviti.

(4) Stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija, iz stava 1. ovog člana dužna je da:

- a) izda izvještaj o ispitivanju,
- b) obavlja ispitivanje odgovorno i kvalitetno, u skladu s pravilima struke i
- v) obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni uslova u roku od osam dana od nastale promjene.

(5) Stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija, iz stava 1. ovog člana odgovorna je za istinitost i stručnu zasnovanost ispitivanja, podataka i njihove interpretacije.

(6) Ministar donosi rješenje o ukidanju rješenja iz stava 3. ovog člana ako se naknadno utvrdi da ovlašćena stručna organizacija, odnosno akreditovana laboratorija ne ispunjava propisane uslove ili se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

(7) Rješenje iz st. 3. i 6. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

V - ODGOVORNOSTI I OBAVEZE U UPRAVLJANJU OTPADOM

Član 30

(1) Proizvođač proizvoda koristi tehnologije i razvija proizvodnju na način koji obezbjeđuje racionalno korišćenje prirodnih resursa, materijala i energije, podstiče ponovno korišćenje i reciklažu proizvoda i ambalaže istekom roka njihove upotrebe i promovise ekološki održivo upravljanje prirodnim resursima.

(2) Proizvođač ili uvoznik čiji proizvod poslije upotrebe postaje opasan otpad dužan je da taj otpad preuzme poslije upotrebe, bez naknade troškova i sa njima postupi u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Proizvođač ili uvoznik iz stava 2. ovog člana može da ovlasti drugo pravno lice da, u njegovo ime i za njegov račun, preuzima proizvode poslije upotrebe.

Član 31

(1) Proizvođač otpada dužan je da:

a) sačini plan upravljanja otpadom iz člana 22. ovog zakona putem ovlašćenih pravnih lica koja ispunjavaju uslove iz oblasti zaštite životne sredine i organizuje njegovo sprovođenje,

b) pribavi izvještaj o ispitivanju otpada i obnovi ga u slučaju promjene tehnologije, promjene porijekla sirovine, drugih aktivnosti koje bi uticale na promjenu karaktera otpada i čuva izvještaj najmanje pet godina,

v) obezbijedi primjenu načela hijerarhije upravljanja otpadom,

g) sakuplja otpad odvojeno u skladu sa potrebom budućeg tretmana,

d) skladišti otpad na način koji minimalno utiče na zdravlje ljudi i životnu sredinu,

đ) preda otpad licu koje je ovlašćeno za upravljanje otpadom ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom,

e) vodi evidenciju o otpadu koji nastaje, koji se predaje ili odlaže,

ž) odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom i

z) omogući nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima, postrojenjima i dokumentacijom.

(2) Lice odgovorno za upravljanje otpadom iz stava 1. tačka ž) ovog člana dužno je da:

a) organizuje sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom iz člana 22. ovog zakona,

b) predlaže mjere prevencije, smanjenja, ponovnog iskorišćenja i reciklaže otpada i

v) prati sprovođenje zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izvještava organe upravljanja.

Član 32

(1) Vlasnik otpada je odgovoran za sve troškove upravljanja otpadom.

(2) Vlasništvo nad otpadom prestaje kada sljedeći vlasnik preuzme otpad i primi dokument o kretanju otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Troškove odlaganja snosi vlasnik koji neposredno predaje otpad na rukovanje sakupljaču otpada ili postrojenju za upravljanje otpadom ili prethodni vlasnik ili proizvođač proizvoda od kojeg potiče otpad.

(4) Odgovornost i obaveze vlasnika otpada ima i lice koje učestvuje u prometu otpada kao posredni držalac otpada, a da stvarno ne posjeduje otpad.

(5) Promet otpadom može se vršiti samo između fizičkih i pravnih lica koja vode dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom.

Član 33

Prevoznik otpada dužan je da:

a) obavlja transport u skladu sa dozvolom za prevoz otpada i zahtjevima koji regulišu posebni propisi o transportu (ADR/RID/ADN i drugo),

b) vodi evidenciju o svakom transportu otpada i prijavljuje transport opasnog otpada, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima i

v) omogućava nadležnom inspektoru nadzor nad vozilom, teretom i pratećom dokumentacijom.

Član 34

Odgovorno lice postrojenja za tretman otpada dužno je da:

a) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa posebnim propisom,

b) pribavi dozvolu za tretman otpada i da poslove tretmana otpada obavlja u skladu sa tom dozvolom,

v) objavi listu otpada za čiji tretman je ovlašćeno,

g) upravlja opremom i postrojenjem za tretman otpada u skladu sa odgovarajućim tehničkim uputstvom,

d) obezbjeđuje otpad i štiti ga od rasipanja i curenja,

đ) u slučaju udesa, bez odgađanja obavijesti nadležni organ, u skladu sa posebnim propisom,

e) vodi evidenciju o otpadu u skladu sa ovim zakonom,

ž) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju za tretman otpada i

z) omogući nadležnom inspektoru nadzor nad lokacijama, objektima, postrojenjem i dokumentacijom.

Član 35

(1) Odgovorno lice na deponiji dužno je da:

a) izradi plan zaštite od udesa, u skladu sa posebnim propisom,

b) pribavi dozvolu za odlaganje otpada i da otpad odlaže u skladu sa tom dozvolom,

v) sprovodi mjere kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine, u skladu sa propisima kojim su uređeni svi segmenti zaštite životne sredine,

g) obezbijedi rekultivaciju deponije poslije njenog zatvaranja i vršenje stručnog nadzora nad deponijom, odnosno lokacijom u periodu od najmanje 30 godina, sa ciljem smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu,

d) u slučaju udesa, bez odgađanja obavijesti nadležni organ, u skladu sa posebnim propisom,

đ) vodi evidenciju o otpadu u skladu sa ovim zakonom,

e) odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad na deponiji i

ž) omogući nadležnom inspektoru kontrolu nad lokacijama, objektima i dokumentacijom.

(2) Odgovorno lice na deponiji dužno je da, u skladu sa ovim zakonom, odbije prihvatanje otpada koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada iz dozvole ili da odbije prihvatanje otpada kada se pomiješa sa nekim drugim otpadom, odnosno predstavlja rizik po zdravlje ljudi ili životnu sredinu.

(3) O odbijanju prihvatanja otpada iz stava 2. ovog člana odgovorno lice je dužno da obavijesti Ministarstvo.

Član 36

(1) Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim otpadom je lice koje:

- a) nije kažnjavano za bilo koje krivično djelo i
- b) ima najmanje srednju stručnu spremu, sa obavljenim pripravničkim stažom.

(2) Kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje opasnim otpadom je lice koje:

- a) nije kažnjavano za bilo koje krivično djelo,
- b) ima najmanje stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije i osnovne strukovne studije) iz prirodno-matematičkih, tehničko-tehnoloških ili medicinskih i zdravstvenih nauka i
- v) ima najmanje dvije godine radnog iskustva.

(3) Pravno lice i preduzetnik koji obavlja poslove upravljanja otpadom mora imati najmanje jedno stalno zaposleno kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad za upravljanje neopasnim i/ili opasnim otpadom.

VI - ORGANIZOVANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 37

(1) Upravljanje otpadom organizuje se na način koji ne predstavlja opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu u skladu sa zakonom.

(2) Ministar može naložiti dodatne mjere za upravljanje pojedinim vrstama otpada ako:

- a) postupanje sa otpadom ugrožava ili može ugroziti zdravlje ljudi i životnu sredinu i
- b) postoje dodatni zahtjevi za sprovođenje odredaba međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu i Republiku.

(3) Dodatne mjere iz stava 2. ovog člana mogu biti privremeni uslovi za obavljanje aktivnosti u slučaju ugrožavanja zdravlja ljudi i životne sredine, kao i primjena međunarodnih normi koje nisu propisane u Bosni i Hercegovini i Republici.

(4) Ako pravno, odnosno fizičko lice postupa sa otpadom suprotno ovom zakonu i usljed toga nastupi opasnost ili rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu, Republika preduzima hitne mjere radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine, odnosno površinskih i podzemnih voda, vazduha, zemljišta, biljnog i životinjskog svijeta.

(5) Republika ima pravo naknade troškova koji nastanu preduzimanjem mjera iz stava 4. ovog člana od lica za koje se utvrdi da je izvršilo nedozvoljenu djelatnost.

Član 38

(1) Skladištenje, tretman ili odlaganje otpada može vršiti privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji obavlja djelatnost skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Koncesijom se može steći pravo obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom, odnosno izgradnje, korišćenja i održavanja postrojenja za upravljanje otpadom, u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

(3) Izgradnja i rad postrojenja za upravljanje otpadom mora biti u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim se uređuje izgradnja objekata i drugim zakonima.

(4) Postrojenje za upravljanje otpadom ne može početi da radi prije dobijanja dozvole za upravljanje otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(5) U postrojenjima za upravljanje otpadom otpad se može skladištiti, tretirati ili odlagati samo u skladu sa izdatom dozvolom.

Član 39

(1) Jedna ili više jedinica lokalne samouprave određuju lokaciju za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje otpada na svojoj teritoriji, pod uslovima utvrđenim zakonom, kao i sporazumom iz člana 27. ovog zakona ako više skupština jedinica lokalne samouprave zajedno odlučuju o lokaciji postrojenja za upravljanje otpadom.

(2) Pri određivanju lokacija za izgradnju i rad postrojenja za upravljanje otpadom uzimaju se u obzir:

a) količine i vrste otpada,

b) način skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada, odnosno vrste objekata i postrojenja,

v) geološka, hidrološka, hidrogeološka, topografska, seizmološka i pedološka svojstva zemljišta i mikroklimatske karakteristike područja i

g) blizina zaštićenih prirodnih dobara i odlike predjela.

Član 40

(1) Lice koje vrši sakupljanje, odnosno transport otpada, sakuplja otpad od proizvođača ili vlasnika i transportuje ga do postrojenja za upravljanje otpadom, odnosno do centra za sakupljanje, skladištenje, transfer stanice ili postrojenja za tretman ili odlaganje.

(2) Otpad namijenjen za skladištenje, tretman ili odlaganje može biti transportovan do transfer stanice odakle se dalje transportuje do postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje.

(3) Lokaciju za transfer stanicu određuje jedinica lokalne samouprave.

(4) Radi lakšeg daljeg tretmana otpada, lica iz stava 1. ovog člana dužna su da obezbijede da različite vrste otpada ostanu odvojene tokom transporta.

(5) Otpad se transportuje u zatvorenom vozilu, kontejneru ili na drugi odgovarajući način kako bi se spriječilo rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara ili istovara i kako bi se spriječilo zagađenje vazduha, vode, zemljišta i životne sredine.

(6) U slučaju zagađenja nastalog tokom transporta, prevoznik otpada je odgovoran za čišćenje i otklanjanje zagađenja područja.

(7) Prevoznik otpada transportuje otpad samo na odredište koje je odredio pošiljalac.

(8) Ako se otpad ne može isporučiti na odredište, prevoznik vraća otpad pošiljaocu.

(9) Opasan otpad se posebno sakuplja i transportuje.

(10) Transport opasnog otpada vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje transport opasnih materija.

Član 41

(1) Otpad se skladišti na mjestima koja su tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama u skladu sa ovim zakonom.

(2) Opasan otpad ne može biti privremeno skladišten na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada duže od godinu dana, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 42

- (1) Tretman otpada obavlja se primjenom najboljih raspoloživih tehnika i tehnologija u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Postrojenja i oprema za tretman otpada mogu biti stacionarna ili mobilna.
- (3) Tretman otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.
- (4) Za tretman otpada u mobilnom postrojenju pribavlja se i odobrenje za lokaciju, koje izdaje jedinica lokalne samouprave, kao i druge dozvole, saglasnosti ili isprave u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju vrste mobilnih postrojenja za koje se izdaje dozvola za tretman otpada.

Član 43

- (1) Otpad se može ponovo koristiti za ponovnu upotrebu proizvoda za istu ili drugu namjenu, za reciklažu, odnosno tretman otpada, radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda, kao sekundarna sirovina (papir i karton, metal, staklo, plastika, otpad od građenja i rušenja, pepeo i šljaka od sagorijevanja uglja iz termoenergetskih postrojenja, gips i sumpor od odsumporavanja dimnih gasova i dr.), za energetska iskorišćenje, odnosno korišćenje vrijednosti otpada njegovom biorazgradnjom ili spaljivanjem otpada uz iskorišćenje energije.
- (2) Lice koje vrši ponovno iskorišćenje otpada obezbjeđuje da nastali proizvodi ne prouzrokuju štetni uticaj na životnu sredinu od proizvoda koji su nastali od primarnih sirovina.
- (3) Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpada koji se može ponovo koristiti.
- (4) Izuzetno, otpad iz stava 3. ovog člana može se odložiti ili spaliti, ako je to ekonomski opravdano i ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu, uz prethodno pribavljenu dozvolu Ministarstva.
- (5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi i način sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije.

Član 44

- (1) Fizičko-hemijski tretman otpada obuhvata: neutralizaciju, mineralizaciju, solidifikaciju, oksidaciju, redukciju, adsorpciju, destilaciju, jonske izmjene, reverzne osmoze i druge fizičko-hemijske i hemijske procese kojima se smanjuju opasne karakteristike otpada.
- (2) Fizičko-hemijski tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman otpada izdatom u skladu sa čl. 66. i 67. ovog zakona.

Član 45

- (1) Biološki tretman otpada je proces razgradnje biorazgradivog organskog otpada (papir, karton, baštenski ili kuhinjski otpad i dr.) radi dobijanja korisnih materijala za kondicioniranje zemljišta (kompost) i/ili energije (metan) i obuhvata: kompostiranje ili anaerobnu digestiju.
- (2) Biološki tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman izdatom na osnovu ovog zakona.
- (3) Biološki tretman otpada vrši se radi smanjenja odlaganja biorazgradivog otpada na deponiju, odnosno smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte i njihovog uticaja na životnu sredinu.
- (4) Ostale tehnologije biološkog tretmana otpada koriste se radi smanjenja opasnih karakteristika otpada.

Član 46

- (1) Termički tretman otpada vrši se u skladu sa dozvolom za tretman otpada izdatom u skladu sa čl. 66. i 67. ovog zakona.
- (2) Termički tretman otpada vrši se u postrojenjima koja su projektovana, izgrađena i opremljena u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Spaljivanje otpada, kao termički tretman, vrši se uz iskorišćenje energije koja se stvara sagorijevanjem samo ako je to ekonomski opravdano i ako se za spaljivanje otpada ne koristi dodatna energija, osim za inicijalno paljenje, ili se otpad koristi kao gorivo, odnosno dodatno gorivo za koinsineraciju.
- (4) Prije spaljivanja otpada, vlasnik opasnog otpada obezbjeđuje ispitivanje opasnih karakteristika otpada pri prvom otpremanju otpada u postrojenje, odnosno jednom godišnje za istu vrstu opasnog otpada koji se spaljuje u istom postrojenju u dužem periodu.
- (5) Prije spaljivanja odgovorno lice postrojenja iz stava 2. ovog člana obezbjeđuje provjeru otpada dopremljenog za spaljivanje, odnosno njegovu identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kontrolu prateće dokumentacije i uzorkovanje i analizu opasnog otpada.
- (6) Odgovorno lice dužno je da čuva uzorke otpada iz stava 5. ovog člana najmanje 30 dana nakon spaljivanja otpada.
- (7) Vlada donosi uredbu kojom se propisuju vrste otpada za koje se vrši termički tretman, uslovi i kriterijumi za određivanje lokacije, tehnički i tehnološki uslove za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanje sa ostatkom nakon spaljivanja otpada, kao i druga pitanja od značaja za rad postrojenja za termički tretman otpada.

Član 47

- (1) Odlaganje otpada na deponiju vrši se ako ne postoji drugo odgovarajuće rješenje, u skladu sa načelom hijerarhije upravljanja otpadom.
- (2) Otpad se odlaže na deponiju koja ispunjava tehničke, tehnološke i druge uslove i zahtjeve, u skladu sa dozvolom izdatom na osnovu ovog zakona.
- (3) Prije odlaganja, odgovorno lice na deponiji obezbjeđuje provjeru dopremljenog otpada, odnosno njegovu identifikaciju prema vrsti, količini i svojstvima, kroz utvrđivanje mase otpada i kontrolu prateće dokumentacije prije preuzimanja.
- (4) Otpad se prije odlaganja tretira u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.
- (5) Deponije otpada se dijele u tri klase, u zavisnosti od vrste otpada koji se na njima odlaže, a to su:
  - a) deponije za inertan otpad,
  - b) deponije za neopasan otpad i
  - v) deponije za opasan otpad.
- (6) Zajedničko odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji nije dozvoljeno, osim u slučajevima utvrđenim propisom iz stava 7. ovog člana.
- (7) Vlada donosi uredbu, kojom propisuje:
  - a) uslove i kriterijume za određivanje lokacije, tehničke i tehnološke uslove za projektovanje, izgradnju i rad deponija otpada,
  - b) vrste otpada čije je odlaganje na deponiji zabranjeno, količine biorazgradivog otpada koje se mogu odložiti, kriterijume i procedure za prihvatanje ili neprihvatanje, odnosno odlaganje otpada na deponiju, način i procedure rada i zatvaranja deponije i
  - v) sadržaj i način monitoringa rada deponije, kao i naknadnog održavanja poslije zatvaranja deponije.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju postupak odobravanja i sadržaj programa mjera sa dinamikom prilagođavanja rada postojećih deponija, kao i minimalni uslovi koji moraju biti ispunjeni za deponije.

Član 48

(1) Komunalni otpad se sakuplja, tretira i odlaže u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti.

(2) Zabranjeno je miješati opasan otpad sa komunalnim otpadom.

(3) Komunalni otpad koji je već izmiješan sa opasnim otpadom razdvaja se ako je to ekonomski isplativo, u protivnom, taj otpad se smatra opasnim.

(4) Domaćinstva su dužna da odlažu svoj otpad u kontejnere ili na druge načine koje obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave, a opasan otpad iz domaćinstva (otpadne baterije, ulja, boje i lakovi, pesticidi i drugo) dužni su da predaju na mjesto određeno za selektivno sakupljanje opasnog otpada ili ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje opasnog otpada.

(5) Jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje i oprema centre za sakupljanje komunalnog otpada koji nije moguće odložiti u kontejnere za komunalni otpad (kabasti i drugi otpad).

(6) Domaćinstva i drugi proizvođači komunalnog otpada vrše selekciju komunalnog otpada radi reciklaže.

(7) Jedinica lokalne samouprave uređuje organizovanje i način selekcije i sakupljanja otpada radi reciklaže, lokalnim planom upravljanja otpadom iz člana 20. ovog zakona.

Član 49

(1) Tretman opasnog otpada ima prioritet u odnosu na tretmane drugog otpada i vrši se samo u postrojenjima koja imaju dozvolu za tretman opasnog otpada u skladu sa ovim zakonom.

(2) Prilikom sakupljanja, razvrstavanja, skladištenja, transporta, ponovnog iskorišćenja i odlaganja, opasan otpad se pakuje i obilježava na način koji obezbjeđuje sigurnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(3) Opasan otpad se pakuje u posebne kontejnere, koji se izrađuju prema karakteristikama opasnog otpada (zapaljiv, eksplozivan, infektivan i dr.) i obilježava.

(4) Zabranjeno je miješanje različitih kategorija opasnih otpada ili miješanje opasnog otpada sa neopasnim otpadom, osim u postupku tretmana opasnog otpada.

(5) Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne karakteristike otpada.

(6) Zabranjeno je razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu.

(7) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način skladištenja, pakovanja i obilježavanja opasnog otpada.

Član 50

(1) Kretanje otpada prati poseban dokument o kretanju otpada, osim otpada iz domaćinstva.

(2) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada mora da klasifikuje otpad prije počinjanja kretanja otpada.

(3) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada mora čuvati kopije dokumenata o otpremi otpada sve dok ne dobije primjerak popunjenog dokumenta o kretanju otpada od primaoca, kojim se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

(4) Ako proizvođač, odnosno vlasnik u roku od 15 dana ne primi primjerak popunjenog dokumenta o kretanju otpada od primaoca, mora pokrenuti postupak provjere kretanja otpada i dužan je da o nalazu obavijesti Ministarstvo, bez odgađanja.

(5) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada čuva kompletirani dokument o kretanju otpada najmanje dvije godine.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac dokumenta o kretanju otpada i uputstvo za njegovo popunjavanje.

Član 51

(1) Kretanje opasnog otpada prati poseban dokument o kretanju opasnog otpada, koji popunjava proizvođač, odnosno vlasnik i svako ko preuzima opasan otpad.

(2) Dokument o kretanju opasnog otpada sastoji se od:

a) kopije prethodnog obavještenja koje proizvođač, odnosno vlasnik otpada šalje tri dana prije počinjanja kretanja opasnog otpada Ministarstvu sa podacima o proizvođaču, odnosno vlasniku, vrsti i količinama otpada, klasifikaciji otpada, vrsti prevoza i odredištu, koju je potpisao proizvođač, odnosno vlasnik,

b) kopije dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana koju čuva proizvođač, odnosno vlasnik, koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad radi prevoza (prevoznik),

v) kopije dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana koju čuva prevoznik otpada i koju je potpisalo lice koje je preuzelo otpad na odredištu (primalac),

g) kopije dokumenta iz stava 2. tačka v) ovog člana koju čuva primalac otpada,

d) kopije dokumenta iz stava 2. tačka g) ovog člana koju primalac šalje Ministarstvu i

đ) kopije dokumenta iz stava 2. tačka g) ovog člana koju primalac šalje proizvođaču, vlasniku, odnosno pošiljaocu.

(3) Kopije dokumenata iz stava 2. t. d) i đ) ovog člana koriste nadležni organ i proizvođač, odnosno vlasnik, radi kompletiranja dokumentacije o kretanju opasnog otpada.

(4) Proizvođač, odnosno vlasnik otpada čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana dok ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana od primaoca otpada, odnosno primjerak popunjenog dokumenta o kretanju opasnog otpada, kojom se potvrđuje da je otpad prihvaćen.

(5) Proizvođač, odnosno vlasnik dužan je da kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana čuva trajno.

(6) Ako proizvođač, odnosno vlasnik u roku od 15 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka b) ovog člana ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka đ) ovog člana kojom se potvrđuje da je otpad preuzet, mora pokrenuti postupak provjere kretanja otpada i dužan je da o nalazu obavijesti Ministarstvo, bez odlaganja.

(7) Ministarstvo čuva kopiju dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana sve dok ne primi kopiju dokumenta iz stava 2. tačka d) ovog člana od primaoca otpada kojom se potvrđuje da je otpad primljen.

(8) U slučaju da Ministarstvo u roku od 30 dana od dana dobijanja kopije dokumenta iz stava 2. tačka a) ovog člana ne dobije kopiju dokumenta iz stava 2. tačka d) ovog člana od primaoca otpada da je otpad primljen, ili ukoliko ne primi obavještenje od proizvođača, odnosno vlasnika o eventualnom problemu, Ministarstvo pokreće postupak provjere kretanja otpada.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac dokumenta o kretanju opasnog otpada i uputstvo za njegovo popunjavanje.

VII - UPRAVLJANJE POSEBNIM TOKOVIMA OTPADA

Član 52

(1) Zabranjen je promet baterija i akumulatora koji sadrže više od 0,0005% masenih udjela žive, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, može biti dozvoljen promet dugmastih baterija i baterija koje se sastoje od kombinacija dugmastih baterija sa sadržajem ne većim od 2% masenih udjela žive.

(3) Zabranjen je promet prenosivih baterija i akumulatora, uključujući one koji su ugrađeni u uređaje, koji sadrže više od 0,002% masenih udjela kadmijuma, osim onih koje se koriste u sigurnosnim i alarmnim sistemima, medicinskoj opremi ili bežičnim električnim alatima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(4) Proizvođač opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da obezbijedi njihovu ugradnju u uređaj tako da korisnik poslije njihove upotrebe može lako da ih odvoji.

(5) Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora, kao i proizvođač i uvoznik opreme sa ugrađenim baterijama i akumulatorima dužan je da ih obilježava koristeći oznake koje sadrže uputstva i upozorenja za odvojeno sakupljanje, sadržaj teških metala, mogućnost recikliranja ili odlaganja i drugo.

(6) Proizvođač i uvoznik baterija i akumulatora dužan je da vodi i čuva evidenciju o količini proizvedenih ili uvezenih proizvoda.

(7) Vlasnik istrošenih baterija i akumulatora, osim domaćinstava, dužan je da ih preda radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

(8) Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman istrošenih baterija i akumulatora mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o istrošenim baterijama i akumulatorima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana i podatke o tome dostavlja Fondu.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržina i izgled oznaka na baterijama, dugmastim baterijama i akumulatorima prema sadržaju opasnih materija, način i postupak upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima, kao i uređajima sa ugrađenim baterijama i akumulatorima.

Član 53

(1) Otpadna ulja, u smislu ovog zakona, jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namijenjena, kao što su hidraulična ulja, motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mješavine ulje – voda i emulzije.

(2) Zabranjeno je:

a) ispuštanje ili prosipanje otpadnih ulja u zemljište ili na zemljište, površinske i podzemne vode i u kanalizaciju,

b) odlaganje otpadnih ulja i nekontrolisano ispuštanje ostataka od prerade otpadnih ulja,

v) miješanje otpadnih ulja tokom sakupljanja i skladištenja sa PCB i korišćenim PCB ili halogenim materijama i sa materijama koje nisu otpadna ulja ili miješanje sa opasnim otpadom i

g) svaka vrsta prerade otpadnih ulja koja zagađuje vazduh u koncentracijama iznad propisanih graničnih vrijednosti.

(3) Proizvođač otpadnog ulja, u zavisnosti od količine otpadnog ulja koju godišnje proizvede, dužan je da obezbijedi prijemno mjesto do predaje radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.

(4) Vlasnici otpadnih ulja koji nisu proizvođači otpadnog ulja dužni su da otpadno ulje predaju licu koje vrši sakupljanje i tretman.

(5) Lice koje vrši sakupljanje, skladištenje i tretman otpadnih ulja mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o otpadnim uljima i o količini koja je sakupljena, uskladištena ili tretirana, kao i o konačnom odlaganju ostataka poslije tretmana i podatke o tome dostavlja Fondu.

(6) Otpadno jestivo ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, u industriji, trgovini i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 50 obroka dnevno sakuplja se radi prerade i dobijanja bio-goriva.

(7) Vlasnici otpadnih jestivih ulja dužni su da otpadno jestivo ulje koje nastaje pripremom hrane sakupljaju odvojeno od drugog otpada i predaju licu koje ima dozvolu za sakupljanje, odnosno tretman otpadnih ulja.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi, način i postupak upravljanja otpadnim uljima.

Član 54

(1) Otpadne gume, u smislu ovog zakona, jesu gume motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i drugo), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, vučnih mašina i slično, nakon isteka roka njihove upotrebe.

(2) Lice koje vrši sakupljanje, transport, tretman ili odlaganje otpadnih guma mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama sakupljenih i tretiranih otpadnih guma i podatke o tome dostavlja Fondu.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i postupak upravljanja otpadnim gumama.

Član 55

(1) Otpad od električnih i elektronskih proizvoda ne može se miješati sa drugim vrstama otpada.

(2) Zabranjeno je odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda bez prethodnog tretmana.

(3) Otpadne tečnosti od električnih i elektronskih proizvoda moraju biti odvojene i tretirane na odgovarajući način.

(4) Komponente otpada od električnih i elektronskih proizvoda koje sadrže PCB obavezno se odvajaju i obezbjeđuje se njihovo adekvatno odlaganje.

(5) Proizvođač ili uvoznik električnih ili elektronskih proizvoda dužan je da identifikuje reciklabilne komponente tih proizvoda.

(6) Lica koja preuzimaju otpad od električnih ili elektronskih proizvoda poslije njihove upotrebe izdaju i čuvaju potvrde o preuzimanju, kao i potvrde o njihovom upućivanju na tretman i odlaganje.

(7) Obaveza preuzimanja iz stava 6. ovog člana ne odnosi se na dijelove električnih ili elektronskih proizvoda.

(8) Lice koje vrši sakupljanje, tretman ili odlaganje otpada od električnih i elektronskih proizvoda mora da ima dozvolu, da vodi evidenciju o količini i vrsti preuzetih električnih ili elektronskih proizvoda i podatke o tome dostavlja Fondu.

(9) Pri stavljanju u promet može se zabraniti ili ograničiti korišćenje nove električne i elektronske opreme koja sadrži olovo, živu, kadmijum, šestovalentni hrom, polibromovane bifenile (PBB) i polibromovane difenil etre (PBDE).

(10) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje lista električnih i elektronskih proizvoda, mjere zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, način i postupak upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.

Član 56

(1) Otpadne fluorescentne cijevi koje sadrže živu odvojeno se sakupljaju.

- (2) Zabranjeno je bez prethodnog tretmana odlagati otpadne fluorescentne cijevi koje sadrže živu.
- (3) Vlasnik otpadnih fluorescentnih cijevi koje sadrže živu dužan je da ih preda radi tretmana licu koje za to ima dozvolu.
- (4) Lice koje vrši sakupljanje, tretman ili odlaganje otpadnih fluorescentnih cijevi koje sadrže živu mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količini koja je sakupljena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Fondu.
- (5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i postupak za upravljanje otpadnim fluorescentnim cijevima koje sadrže živu.

Član 57

- (1) Otpad koji sadrži PCB odvojeno se sakuplja.
- (2) Zabranjeno je:
  - a) dopunjavanje transformatora sa PCB,
  - b) ponovno korišćenje PCB otpada,
  - v) dobijanje reciklažom PCB iz PCB otpada,
  - g) privremeno skladištenje PCB, PCB otpada ili uređaja koji sadrži PCB duže od dvije godine prije obezbjeđivanja njihovog odlaganja ili dekontaminacije i
  - d) korišćenje uređaja koji sadrže PCB ako nisu u ispravnom radnom stanju ili ako cure.
- (3) Vlasnik PCB i PCB otpada dužan je da obezbijedi njihovo odlaganje, odnosno dekontaminaciju.
- (4) Vlasnik uređaja u upotrebi koji sadrži PCB ili za koji postoji mogućnost da je kontaminiran sadržajem PCB, dužan je da izvrši ispitivanje sadržaja PCB preko ovlašćene laboratorije za ispitivanje otpada.
- (5) Vlasnik uređaja koji sadrži više od 5 dm³PCB dužan je da Ministarstvu prijavi uređaj, dostavi plan zamjene, odnosno odlaganja i dekontaminacije uređaja, obezbijedi odlaganje, odnosno njihovu dekontaminaciju, kao i da o svim promjenama podataka koji se odnose na uređaj obavještava Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana nastanka promjene.
- (6) Osim vlasnika, uređaj iz stava 5. ovog člana može da prijavi i lice koje održava taj uređaj.
- (7) Svi uređaji koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smješteni, kao i dekontaminirani uređaji moraju biti označeni.
- (8) Lice koje vrši sakupljanje, tretman, dekontaminaciju ili odlaganje PCB otpada mora da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količini koja je sakupljena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Fondu.
- (9) Fond vodi registar uređaja u upotrebi koji sadrže PCB.
- (10) Ministar donosi pravilnik, kojim propisuje:
  - a) sadržinu, izgled oznake i način označavanja uređaja koji sadrže PCB i prostorije ili postrojenja u kojima su smješteni, kao i dekontaminiranih uređaja,
  - b) način odlaganja PCB ili PCB otpada, dekontaminacije uređaja koji sadrže PCB i metode ispitivanja sadržaja PCB,
  - v) sadržinu prijave podataka i registra uređaja u upotrebi koji sadrže PCB i PCB otpada i
  - g) sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole za dekontaminaciju uređaja koji sadrže PCB.

Član 58

- (1) POPs otpad, u smislu ovog zakona, jeste otpad koji se sastoji, sadrži ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim materijama (POPs materije).

(2) Lice koje vrši tretman ili odlaganje otpada iz stava 1. ovog člana dužno je da obezbijedi da ostaci poslije tretmana nemaju karakteristike POPs materija.

(3) Vlasnik POPs otpada dužan je da Ministarstvu prijavi vrstu i količinu POPs otpada.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju lista POPs materija, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrijednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs materijama.

Član 59

(1) Otpad koji sadrži azbest odvojeno se sakuplja, pakuje, skladišti i odlaže na deponiju na vidljivo označenom mjestu namijenjenom za odlaganje otpada koji sadrži azbest.

(2) Proizvođač ili vlasnik otpada koji sadrži azbest obavezan je da primijeni mjere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

(3) Vlasnik otpada koji sadrži azbest dužan je da vodi evidenciju o količinama otpada koji skladišti ili odlaže i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način pakovanja, kriterijume, uslove i način konačnog odlaganja otpada koji sadrži azbest i druge mjere za sprečavanje raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnoj sredini.

Član 60

(1) Otpadna, odnosno neupotrebljiva vozila jesu motorna vozila ili dijelovi vozila koja su otpad i koja vlasnik želi da odloži ili je njihov vlasnik nepoznat.

(2) Proizvođač ili uvoznik dužan je da pruži informacije o rasklapanju, odnosno odgovarajućem tretmanu neupotrebljivog vozila.

(3) Vlasnik otpadnog vozila je pravno ili fizičko lice kome ovo vozilo pripada, a nastalo je njegovom aktivnošću.

(4) Vlasnik otpadnog vozila (ako je poznat) dužan je da obezbijedi predaju vozila licu koje ima dozvolu za sakupljanje ili tretman.

(5) Ako je vlasnik otpadnog vozila nepoznat, jedinica lokalne samouprave dužna je da obezbijedi sakupljanje i predaju vozila licu koje ima dozvolu za tretman.

(6) Jedinica lokalne samouprave uređuje postupak sakupljanja i predaje vozila iz stava 5. ovog člana i ima pravo na naplatu troškova ako se naknadno utvrdi vlasnik otpadnog vozila.

(7) Lice koje ima dozvolu za tretman otpadnih vozila dužno je da:

a) vodi evidenciju o svim fazama tretmana i podatke dostavlja Fondu,

b) obezbijedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz otpadnog vozila radi daljeg tretmana prije odlaganja,

v) obezbijedi tretman otpadnih vozila i odlaganje dijelova koji se ne mogu preraditi,

g) vlasniku ili licu koje sakuplja otpadna vozila izda potvrdu o preuzimanju vozila i

d) potvrdu o rasklapanju otpadnog vozila dostavi organu nadležnom za registraciju vozila.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak upravljanja otpadnim vozilima.

Član 61

(1) Medicinski otpad iz objekata u kojima se obavlja zdravstvena zaštita obavezno se razvrstava na mjestu nastanka na opasan i neopasan otpad.

(2) Lica koja upravljaju objektima iz stava 1. ovog člana dužna su da izrade plan upravljanja medicinskim otpadom i imenuju odgovorno lice za upravljanje medicinskim otpadom.

(3) Odgovorno lice iz stava 2. ovog člana dužno je da vodi evidenciju o količinama medicinskog otpada i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Ministar u saradnji sa ministrom nadležnim za poslove zdravlja donosi pravilnik kojim se propisuje način i postupak upravljanja medicinskim otpadom.

Član 62

(1) Otpad od titan-dioksida, u smislu ovog zakona, jesu sve vrste otpada nastale u toku proizvodnje titan-dioksida, koji proizvođač odlaže ili je obavezan da odloži u skladu sa ovim zakonom, kao i ostatak nastao u toku tretmana ove vrste otpada.

(2) Poslovi odlaganja otpada od titan-dioksida ne mogu se vršiti bez dozvole Ministarstva.

(3) Proizvođač i vlasnik otpada dužan je da ima dozvolu, da vodi i čuva evidenciju o količinama ove vrste otpada koja je sakupljena, uskladištena, tretirana ili odložena i podatke o tome dostavlja Fondu.

(4) Proizvođač i vlasnik titan-dioksida i otpada od titan-dioksida ima obavezu da sprovodi mjere nadzora nad poslovima odlaganja i kontrolu zemljišta, vode i vazduha na lokaciji gde je otpad od titan-dioksida korišćen, čuvan ili odložen.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak upravljanja otpadom od titan-dioksida, kao i mjere monitoringa životne sredine na lokaciji.

Član 63

(1) Pod ambalažnim otpadom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se proizvedena i uvezena ambalaža ili ambalaža u koju je upakovan proizvod koja poslije upotrebe postaje ambalažni otpad.

(2) Proizvođač, uvoznik, paker, punilac ili trgovac na veliko treba da obezbijedi propisano upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom ili samostalno ili putem operatera u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(3) Za proizvedenu ili uvezenu ambalažu koja poslije upotrebe postaje ambalažni otpad, a koja nije zbrinuta u skladu sa stavom 2. ovog člana, plaća se naknada za opterećivanje životne sredine ambalažnim otpadom (u daljem tekstu: naknada).

(4) Kriterijumi za obračun naknade iz stava 3. ovog člana utvrđuju se prema:

a) vrsti ambalaže (papir/karton, plastika, staklo, metal i drvo) i količini ambalaže stavljene u promet,

b) sastavu ambalaže,

v) namjeni ambalaže (jednokratna i višekratna) i

g) ispunjenosti ciljeva za ponovno iskorišćavanje i reciklažu ambalažnog otpada utvrđenih za određenu kalendarsku godinu.

Član 63a

(1) Obveznik plaćanja naknade je isporučilac koji ambalažu u koju se pakuje proizvod na prodajnom mjestu i ambalažu u koju je upakovan proizvod prvi stavlja u promet na teritoriji Republike Srpske.

(2) Isporučilac iz stava 1. ovog člana je pravno lice ili preduzetnik koji plasira ambalažu ili upakovan proizvod na tržište, nezavisno od toga da li je to lice istovremeno i proizvođač, uvoznik, paker, punilac ili trgovac na veliko.

(3) Obaveza plaćanja naknade za ambalažu, osim povratne, u koju se pakuje proizvod nastaje ako je:

a) proizvod upakovan i prvi put stavljen u promet u Republici Srpskoj i

b) upakovan proizvod uvezen i prvi put stavljen u promet u Republici Srpskoj.

(4) Obveznik plaćanja naknade je i operater u skladu sa članom 63ž. st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 63b

(1) Naknadu čini zbir Naknade za opšte ciljeve, Naknade za specifične ciljeve i Naknade za evidentiranje.

Naknada = Naknada za opšte ciljeve (N_{OC}) + Naknada za specifične ciljeve (N_{SC}) + Naknada za evidentiranje (N_e)

(2) Obračun Naknade za evidentiranje (N_e) vrši se prema sljedećoj formuli:

$$N_e = T \cdot K_e,$$

pri čemu je:

- a) T - ukupna količina ambalažnog otpada izražena u kilogramima koja je plasirana na tržište,
- b) K_e - koeficijent evidentirajuće naknade izražen u konvertibilnim markama po kilogramu ambalaže.

(3) Obračun Naknade za opšte ciljeve (N_{OC}) vrši se prema sljedećoj formuli:

$$N_{OC} = \sum (I_R - O_{Ri}) \cdot K_{Ri}$$

a) I_R - količina ambalažnog otpada izražena u kilogramima (kg) koju je potrebno ponovo iskoristiti i reciklirati u odnosu na definisane opšte ciljeve, a izračunava se prema formuli:

$$I_R = T_i \cdot C_{iR},$$

pri čemu je:

- b) T_i - količina ambalažnog otpada plasirana na tržište prema vrsti ambalaže,
- v) C_{iR} - procenat ponovno iskorišćenog i recikliranog ambalažnog otpada utvrđen kao opšti cilj za svaku godinu, prema vrsti ambalaže,
- g) O_{Ri} - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koja je ponovo iskorišćena ili reciklirana, izražena u kilogramima,
- d) K_{Ri} - koeficijent posebne naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu 1 kg ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, izražen u konvertibilnim markama.

(4) Obračun Naknade za specifične ciljeve (N_{SC}) vrši se prema sljedećoj formuli:

$$N_{SC} = \sum (R_i - O_{Ri}) \cdot K_{Ri}$$

a) R_i - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koju je neophodno reciklirati prema specifičnim ciljevima, izražena u kilogramima, a izračunava se prema formuli:

$$R_i = T_i \cdot C_{Ri},$$

pri čemu je:

- b) T_i - količina ambalažnog otpada plasirana na tržište prema vrsti ambalaže,
- v) C_{Ri} - procenat ponovno iskorišćenog i recikliranog ambalažnog otpada utvrđen kao specifični cilj za svaku godinu, prema vrsti ambalaže,
- g) O_{Ri} - količina ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže koja je reciklirana, izražena u kilogramima,
- d) K_{Ri} - koeficijent naknade za ponovno iskorišćenje i reciklažu 1 kg ambalažnog otpada prema vrsti ambalaže, izražen u konvertibilnim markama.

Napomena: Ako je količina ambalažnog otpada koji je recikliran veća od količine koju je neophodno reciklirati, tj. ako je $O_{Ri} > R_i$, izraz $(R_i - O_{Ri})$ uzima se da je jednak nuli.

(5) Pod indeksom 'i' podrazumijeva se posebno svaka vrsta ambalažnog otpada, odnosno 'i' može da bude: staklo, metal, papir/karton, plastika i/ili drvo.

Član 63v

Koeficijent naknade za ponovno iskorišćavanje i reciklažu po vrstama ambalaže za jedan kilogram ambalažnog otpada izraženog u konvertibilnim markama i ciljevi upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom koji se uzimaju u obzir pri proizvodnji i stavljanju u promet ambalaže i upravljanju ambalažnim otpadom izraženi u procentima po vrstama ambalaže za određenu kalendarsku godinu utvrđuju se posebnim propisom Vlade.

Član 63g

(1) Visina naknade obračunava se na osnovu godišnjeg izvještaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, koji obveznik plaćanja naknade i operater dostavljaju Fondu, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i propisom koji reguliše finansiranje zaštite životne sredine Republike Srpske.

(2) Uz izvještaj iz stava 1. ovog člana dostavljaju se i dokazi koji potvrđuju tačnost podataka navedenih u izvještaju.

(3) Fond obračunava naknadu na osnovu godišnjeg izvještaja i donosi rješenje o plaćanju naknade, odnosno o oslobađanju od plaćanja naknade.

(4) Rješenjem o plaćanju naknade utvrđuju se visina naknade, način i rok plaćanja.

(5) Rješenjem o oslobađanju od plaćanja naknade utvrđuje se da je obveznik plaćanja ispunio propisane ciljeve upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(6) Naknada za evidentiranje iz člana 63b. ovog zakona uplaćuje se na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske, raspoređuje na račun Fonda i namjenski troši za obavljanje poslova praćenja godišnjih izvještaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, vođenje baze podataka, kontrole i evidencije obveznika sistema upravljanja ambalažnim otpadom.

(7) Naknada za opšte ciljeve i Naknada za specifične ciljeve iz člana 63b. ovog zakona uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske, raspoređuju na račun Fonda i namjenski se troše za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom.

(8) Dokaz o izvršenoj uplati naknade obveznik je dužan da dostavi Fondu.

(9) Godišnji izvještaj iz stava 1. ovog člana za 2015. godinu sadrži podatke koji se odnose na cijelu kalendarsku godinu.

Član 63d

(1) Proizvođač proizvoda, od kojih poslije njihove upotrebe nastaje ambalažni otpad, dužan je da ispunjava obaveze srazmjerno količini ambalaže koju je stavio na tržište.

(2) Obaveze iz stava 1. ovog člana smatraće se izvršenim ako:

a) proizvođač proizvoda uplati naknadu u skladu sa članom 63g. st. 6, 7. i 8. ovog zakona,

b) je proizvođač proizvoda sklopio ugovor o prenosu obaveze ispunjavanja propisanih ciljeva sa operaterom koji posjeduje dozvolu izdatu od Ministarstva i koji je ispunio preuzetu ugovornu obavezu ispunjavanja propisanih ciljeva od proizvođača ili

v) proizvođač proizvoda ishodi rješenje o oslobađanju od plaćanja naknade.

Član 63đ

(1) Operater je pravno lice koje je ovlašćeno od Ministarstva za obavljanje djelatnosti upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(2) Operater može djelatnost upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom da obavlja sam ili putem ovlašćenih podizvođača ako posjeduje dozvolu izdatu u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(3) Obveznik iz člana 63a. ovog zakona može sklopiti sa operaterom ugovor o prenosu obaveze upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom radi ispunjavanja ciljeva u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(4) Ugovorom iz stava 3. ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Član 63e

(1) Operater ne može upravljati otpadom bez dozvole Ministarstva.

(2) Ministarstvo izdaje dozvolu operateru na osnovu podnesenog zahtjeva ukoliko:

a) raspolaže tehničkim, ljudskim i finansijskim resursima neophodnim za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom i

b) ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(3) Ministarstvo izdaje dozvolu iz stava 1. ovog člana na period važenja od pet godina.

(4) Sadržaj zahtjeva i posebni uslovi za izdavanje dozvole za operatera utvrđuju se propisom iz člana 63z. ovog zakona, kojim se uređuju način i postupak upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(5) Ministarstvo će po službenoj dužnosti, odnosno na inicijativu nadležnog inspektora rješenjem oduzeti dozvolu za rad operatera ako:

a) dođe do promjene uslova na osnovu kojih je izdata dozvola,

b) ne obezbijedi upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima koji regulišu upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom,

v) ne dostavlja Fondu godišnji izvještaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom i

g) ne ispunjava obaveze upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa propisanim ciljevima.

Član 63ž

(1) Operater koji ne ispuni propisane ciljeve dužan je da plati na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske ukupni iznos naknade obračunate za svakog obveznika koji je na operatera prenio svoju obavezu upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

(2) Za ukupno prijavljene količine ambalaže i ambalažnog otpada, za koje su obveznici prenijeli na operatera svoju obavezu ispunjavanja propisanih ciljeva za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, operater plaća naknade za evidentiranje.

(3) U slučaju da operater ne uplati obračunatu naknadu u skladu sa stavom 1. ovog člana u ostavljenom roku, Fond će za svakog obveznika, koji je svoju obavezu upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom prenio na operatera, izvršiti obračun naknade i donijeti rješenje o plaćanju naknade na osnovu podnesenog pojedinačnog izvještaja, u skladu sa članom 63g. ovog zakona.

Član 63z

Upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom utvrđuje se posebnim propisom Vlade.

VIII - DOZVOLE ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 64

(1) Za obavljanje jedne ili više djelatnosti u oblasti upravljanja otpadom pribavljaju se dozvole, a one mogu biti:

a) dozvola za sakupljanje otpada,

- b) dozvola za transport otpada,
- v) dozvola za skladištenje otpada,
- g) dozvola za tretman otpada i
- d) dozvola za odlaganje otpada.

(2) Za obavljanje više djelatnosti jednog odgovornog lica može se izdati jedna dozvola.

(3) Dozvola za sakupljanje i transport opasnog otpada izdaje se u skladu sa članom 74. ovog zakona i drugim propisima.

(4) Dozvole iz st. 1. i 2. ovog člana izdaju se za obavljanje djelatnosti u oblasti upravljanja otpadom.

(5) Dozvole iz stava 1. ovog člana izdaje Ministarstvo.

(6) Primjerak dozvola iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja nadležnoj inspekciji.

Član 65

Dozvola se ne izdaje za:

- a) kretanje otpada unutar lokacije proizvođača otpada,
- b) kontejnere za otpad iz domaćinstva na javnim mjestima, odnosno za lica koje prenosi otpad iz domaćinstva u kontejnere, centre za sakupljanje ili u postrojenje za upravljanje otpadom,
- v) kretanje otpada između različitih postrojenja ili lokacija istog proizvođača, sa izuzetkom opasnog otpada,
- g) prevoz otpada koji vrši sam proizvođač sa svojim vlastitim prevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za upravljanje otpadom koje za to ima dozvolu, a količine otpada ne prelaze 1000 kilograma po jednoj pošiljci, isključujući opasan otpad,
- d) vraćanje ambalaže ili iskorišćenih proizvoda od trgovaca i
- đ) fizička lica, odnosno individualne sakupljače otpada, koji sakupljaju razvrstan neopasan otpad na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Član 66

(1) Odgovorna lica postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada uz zahtjev za izdavanje dozvole podnose i elaborat, koji sadrži sljedeće:

- a) podatke o podnosiocu zahtjeva,
- b) podatke o postrojenju i lokaciji,
- v) podatke o kapacitetu postrojenja,
- g) podatke o vrsti, količini i porijeklu otpada,
- d) metode i tehnologije koje će se koristiti,
- đ) podatke o instaliranoj opremi i uređajima koji će se koristiti,
- e) broj zaposlenih i njihove kvalifikacije i
- ž) podatke o kvalifikovanom licu odgovornom za stručni rad.

(2) Za deponije otpada, elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži i elemente koji se odnose na opremanje lokacije radi sprečavanja i kontrole zagađenja, a to su: prihvatni sistem za otpadne vode, prihvatni sistem za procjedne vode, sistem za prečišćavanje procjednih voda, sistem za kontrolu gasa iz deponije, sistem za sakupljanje atmosferskih voda, uspostavljanje, održavanje i zaštitu završnog pokrivača.

(3) Nosilac izrade elaborata iz stava 1. ovog člana je ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove iz oblasti zaštite životne sredine.

(4) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana, odgovorno lice prilaže sljedeću dokumentaciju:

- a) potvrdu o registraciji,
- b) plan zaštite od udesa i ovjeren elaborat zaštite od požara, u skladu sa zakonom,
- v) plan za zatvaranje postrojenja,
- g) izjavu o metodama tretmana ili odlaganja otpada,
- d) izjavu o metodama tretmana i odlaganja ostataka iz postrojenja,
- đ) ekološku dozvolu izdatu u skladu sa propisom koji reguliše zaštitu životne sredine,
- e) lokacijske uslove,
- ž) građevinsku dozvolu,
- z) kopije odobrenja i saglasnosti drugih nadležnih organa, izdatih u skladu sa posebnim propisima,
- i) finansijske i druge garancije ili odgovarajuće osiguranje za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima i
- j) potvrdu o uplati odgovarajuće administrativne takse.

(5) Ministarstvo, po potrebi, može zahtijevati dodatne podatke, informacije ili dokumentaciju za izdavanje dozvole.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje obrazac zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana.

Član 67

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za sakupljanje, transport, skladištenje, tretman i odlaganje otpada podnosi se Ministarstvu.

(2) Ministarstvo razmatra podneseni zahtjev, priloženu dokumentaciju i donosi rješenje kojim izdaje dozvolu podnosiocu zahtjeva ili odbija zahtjev, uz obrazloženje o razlozima odbijanja.

Član 68

(1) Dozvolom se utvrđuju uslovi za obavljanje djelatnosti odgovornog lica u postrojenju za skladištenje, tretman i odlaganje otpada.

(2) Dozvola sadrži:

- a) podatke o lokaciji,
- b) tehničke i tehnološke uslove za rad postrojenja,
- v) podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada,
- g) podatke o vrsti i količini otpada koji se tretira ili odlaže,
- d) procedure za kontrolu rada postrojenja i monitoring životne sredine,
- đ) mjere zaštite od udesa, mjere zaštite od požara, kao i procedure za zatvaranje postrojenja,
- e) visinu finansijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova rada postrojenja i
- ž) obavezu dostavljanja podataka o vrsti i količinama tretiranog i odloženog otpada, kao i o rezultatima monitoringa.

(3) Ako se dozvola izdaje za odlaganje otpada, pored podataka iz stava 2. ovog člana, sadrži i podatke o:

- a) klasi deponije (za inertni, opasni ili neopasni otpad),
- b) proceduri za prijem otpada,
- v) ukupnom kapacitetu deponije,

- g) tehničkoj dokumentaciji za izgradnju deponije i o postrojenju i opremi koja će se koristiti,
  - d) operativnom planu sa rasporedom i dinamikom punjenja deponije,
  - đ) planovima za zatvaranje i rekultivaciju i
  - e) visini financijske garancije ili drugog instrumenta za pokriće troškova rada deponije i naknadnog održavanja lokacije poslije zatvaranja.
- (4) Dozvola za mobilno postrojenje za tretman otpada sadrži i obavezu odgovornog lica da o svakoj promjeni lokacije obavijesti Ministarstvo i dostavi odobrenje za lokaciju.
- (5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje sadržinu i izgled dozvole.

Član 69

- (1) Ministarstvo donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako:
- a) zahtjev nije u skladu sa zajedničkim i lokalnim planom upravljanja otpadom,
  - b) nisu ispunjeni uslovi u pogledu metoda upravljanja otpadom i
  - v) podnositelj zahtjeva nema kvalifikovanih lica odgovornih za stručni rad u postrojenju.
- (2) U slučaju da zahtjev za izdavanje dozvole ne sadrži propisane podatke i dokumentaciju, Ministarstvo će podnosiocu zahtjeva odrediti rok za otklanjanje nedostataka, odnosno dostavljanje dokaza.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne otkloni nedostatke, odnosno ne dostavi tražene dokaze, Ministarstvo odbacuje zahtjev, u skladu sa zakonom.

Član 70

- (1) Rješenje kojim se izdaje dozvola za sakupljanje, transport, skladištenje i tretman otpada izdaju se na period od pet godina, a za odlaganje otpada na period od deset godina.
- (2) Poslije isteka roka iz stava 1. ovog člana podnosi se zahtjev za obnavljanje ili reviziju uslova iz dozvole u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Zahtjev za obnavljanje dozvole podnosi se četiri mjeseca prije isteka važenja dozvole radi obezbjeđenja kontinuiteta važenja dozvole.
- (4) Obnavljanje dozvole iz stava 1. ovog člana vrši se dostavljanjem dokaza kojim se utvrđuje da nije došlo do značajnih promjena uslova na osnovu kojih je izdata dozvola koja je predmet obnavljanja.
- (5) Pod dokazima iz stava 4. ovog člana podrazumijeva se:
- a) zapisnik inspektora za zaštitu životne sredine, sačinjen na licu mjesta, kojim se dokazuje da nije došlo do značajnih promjena uslova koji se odnosi na postrojenje i aktivnosti postrojenja za koje je izdata dozvola i
  - b) izjava odgovornog lica, ovjerena od organa nadležnog za ovjeru potpisa, da sa danom podnošenja zahtjeva za obnavljanje dozvole nije došlo do značajnih promjena uslova koji se odnosi na postrojenje i aktivnosti postrojenja za koje je izdata dozvola.
- (6) Ministar donosi rješenje o obnavljanju dozvole ako utvrdi da su ispunjeni uslovi za njeno obnavljanje u skladu sa ovim zakonom.
- (7) Odgovorno lice deponije odgovorno je za primjenu uslova propisanih dozvolom i poslije zatvaranja deponije, sve dok nadležni organ za izdavanje dozvole, ne izda potvrdu kojom se garantuje da su rizici po zdravlje ljudi i životnu sredinu svedeni na prihvatljiv nivo.
- (8) Ako se pokrene postupak stečaja ili likvidacije lica koje ima dozvolu, odgovornost za ispunjenje uslova propisanih u dozvoli prenosi se na pravnog sljedbenika ili vlasnika zemljišta.

Član 71

(1) Dozvola prestaje da važi ako:

- a) istekne rok na koji je izdata,
- b) se u vršenju inspeksijskog nadzora utvrdi da odgovorno lice ne ispunjava uslove propisane dozvolom i ne postupi u ostavljenom roku po naloženim mjerama inspektora,
- v) je pokrenut stečajni postupak, a aktivnosti ne nastavi neko drugi i
- g) odgovorno lice ne dostavi dokaze propisane članom 70. stav 5. ovog zakona.

(2) Rješenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se mjere i aktivnosti koje je potrebno sprovesti nakon prestanka rada odgovornog lica, da bi se izbjegao rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Član 72

(1) Uslovi iz dozvole mogu se promijeniti u roku važenja dozvole ako:

- a) postoji opasnost da nastane šteta ili nastane šteta po zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- b) dođe do izmjena zakona i drugih propisa i
- v) promjene uslova u dozvoli, uslovi bezbjednosti u radu zahtijevaju reviziju, odnosno izmjenu dozvole.

(2) Ukoliko je promjena uslova iz stava 1. tačka v) ovog člana značajna, te podrazumijeva promjenu u prirodi ili funkcionisanju, odnosno proširenje postrojenja, koja može da ima značajan negativan uticaj na ljudsko zdravlje i životnu sredinu, potrebno je pribaviti novu dozvolu u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da li je promjena značajna, Ministarstvo će zatražiti od odgovornog lica da ih dostavi.

(4) Promjenu uslova u dozvoli, odnosno reviziju dozvole iz stava 1. ovog člana vrši Ministarstvo po službenoj dužnosti, na inicijativu nadležnog inspektora ili na zahtjev odgovornog lica.

Član 73

(1) Ministarstvo obavještava javnost o izdatoj dozvoli putem internet stranice Ministarstva.

(2) Javno obavještenje iz stava 1. ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i adresu lica kome je izdata dozvola i broj dozvole,
- b) lokaciju postrojenja i
- v) kratki opis aktivnosti.

Član 74

(1) Dozvola za sakupljanje i transport otpada izdaje se licu registrovanom za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odnosno licu koje ima svojstvo prevoznika u skladu sa zakonima kojima se uređuje prevoz u javnom saobraćaju, odnosno domaćem prevozniku, u skladu sa zakonima kojima se uređuje međunarodni javni prevoz, osim u slučajevima definisanim u članu 65. ovog zakona.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1. ovog člana sadrži:

- a) podatke o podnosiocu zahtjeva,
- b) podatke o registraciji za obavljanje djelatnosti,
- v) podatke o vrsti otpada,
- g) podatke o lokaciji i opremi za sakupljanje,
- d) podatke o prevoznim sredstvima,

đ) potvrdu o uplati odgovarajuće administrativne takse i

e) druge podatke na zahtjev Ministarstva.

(3) Dozvolom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se obavezne mjere postupanja prilikom sakupljanja, odnosno transporta inertnog, neopasnog i opasnog otpada, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

(4) Dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se na period od pet godina i može se obnoviti.

(5) Ako pravno ili fizičko lice iz stava 1. ovog člana ne postupa u skladu sa uslovima propisanim dozvolom, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku važenja dozvole, u skladu sa članom 71. ovog zakona.

IX - PREKOGRANIČNO KRETANJE OTPADA

Član 75

(1) Prekogranično kretanje otpada vrši se u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Prekogranično kretanje otpada prati dokumentacija o kretanju od mjesta gdje je kretanje počelo do konačnog odredišta u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega, kao i međunarodnim propisima koji se odnose na prekogranični promet.

(3) Otpad za čiji tretman ili odlaganje na ekološki prihvatljiv i efikasan način nema tehničkih mogućnosti i postrojenja u Republici Srpskoj, izvozi se.

(4) Neopasan otpad može se uvoziti radi tretmana pod uslovom da postoji postrojenje za tretman tog otpada.

(5) Zabranjen je uvoz otpada radi odlaganja i iskorišćenja u energetske svrhe u skladu sa ovim zakonom.

(6) Zabranjen je uvoz opasnog otpada.

(7) Izuzetno od odredbe stava 6. ovog člana pojedine vrste opasnog otpada koje su potrebne kao sekundarne sirovine prerađivačkoj industriji u Republici, u skladu sa ciljevima prerade tih otpada, mogu se uvoziti na osnovu dozvole koju izdaje Ministarstvo.

(8) Uvoz opasnog otpada iz stava 7. ovog člana može se dozvoliti pod uslovom da postoji postrojenje za preradu tog otpada za čiji rad je izdata dozvola, u skladu sa zakonom.

(9) Prekogranično kretanje otpada vrši se pod uslovom da se otpad pakuje, obilježava i transportuje na način kojim se obezbjeđuju uslovi za najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(10) Lice koje ima svojstvo prevoznika u skladu sa zakonima kojima se uređuje međunarodni prevoz u javnom saobraćaju mora posjedovati akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za počinjanje i obavljanje javnog prevoza stvari i uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje međunarodnog javnog prevoza.

(11) Vlada donosi uredbu kojom određuje pojedine vrste opasnog otpada koje se mogu uvoziti kao sekundarne sirovine.

Član 76

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada podnosi se u skladu sa zakonom.

(2) Za svako prekogranično kretanje otpada, uz zahtjev za izdavanje dozvole, Ministarstvu se podnosi dokumentacija koja sadrži:

a) ugovor zaključen između uvoznika i izvoznika,

b) opštu i posebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev u skladu sa posebnim propisom i

v) druge dokaze i dokumentaciju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

(3) Za prekogranično kretanje otpada podnositelj zahtjeva obvezuje odgovarajuću financijsku garanciju i polisu osiguranja ili drugi oblik osiguranja zavisno od zahtjeva države uvoza ili tranzita, u iznosu koji je potreban za troškove tretmana otpada, kao i za troškove sanacije u slučaju udesa.

(4) Ministarstvo donosi odluku po zahtjevu za odobravanje uvoza, izvoza i tranzita otpada na osnovu činjenica sadržanih u dokumentaciji koja se podnosi uz zahtjev, pri čemu posebno uzima u obzir:

a) da li je uvoz/izvoz otpada zabranjen za potrebe ponovnog iskorišćenja ili odlaganja u državi uvoza/izvoza,

b) da li država izvoza/tranzita/uvoza primjenjuje sistem obavještanja o prekograničnom kretanju otpada koji nije opasan otpad,

v) da li će se sa otpadom namijenjenim za ponovno iskorišćenje ili odlaganje postupati na ekološki prihvatljiv način,

g) stanje prerađivačkih kapaciteta na teritoriji Republike, podatke o raspoloživim i potrebnim količinama otpada kao sekundarne sirovine koje vodi Fond i

d) ciljeve prerade za određene vrste otpada.

(5) Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada na čije se prekogranično kretanje primjenjuje kontrolni postupak propisan potvrđenim međunarodnim ugovorom izdaje se u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

(6) Uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja u više pošiljki odobrava se za period do godinu dana.

(7) Podnositelj zahtjeva može zatražiti dozvolu za uvoz, izvoz i tranzit više pošiljki u slučaju kada se radi o otpadu istih fizičko-hemijskih osobina, koji se otprema na isto odredište preko istih graničnih prelaza.

(8) Izvoznik, odnosno uvoznik je dužan da do 31. marta tekuće godine dostavi Ministarstvu podatke o izvršenom izvozu, odnosno uvozu otpada za prethodnu godinu.

(9) Ako izvoznik ne dostavi podatke iz stava 7. ovog člana Ministarstvo izvozniku zabranjuje dalji izvoz otpada sve dok izvoznik ne dostavi podatke i o zabrani obavještava organ nadležan za poslove carine.

(10) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje opštu i posebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev iz stava 1. ovog člana.

(11) Vlada donosi uredbu kojom propisuje:

a) listu opasnog otpada čiji je uvoz zabranjen,

b) listu opasnog otpada koji se može uvoziti,

v) listu opasnog otpada čiji je izvoz i tranzit dozvoljen,

g) listu neopasnog otpada čiji je uvoz, izvoz i tranzit dozvoljen,

d) listu neopasnog otpada za koji se ne izdaje dozvola, sa dokumentacijom koja prati prekogranično kretanje,

đ) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje Obavještenja o prekograničnom kretanju otpada i

e) sadržinu, izgled i uputstvo za popunjavanje Dokumenta o prekograničnom kretanju otpada.

Član 77

(1) Zabranjeno je prekogranično kretanje otpada ako:

a) sve zemlje koje učestvuju nisu obaviještene,

- b) sve zemlje koje učestvuju nisu izdale dozvolu, ukoliko je riječ o prekograničnom kretanju opasnog otpada,
- v) izdata dozvola predstavlja falsifikat ili je pribavljena prevarom,
- g) se vrši suprotno izdatoj dozvoli i
- d) se vrši namjerno odlaganje otpada suprotno odredbama ovog zakona i opštim principima međunarodnog zakonodavstva o zaštiti životne sredine.

(2) Ako prekogranično kretanje otpada za koje je izdata dozvola ne može da se izvrši u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno ako se u roku od 90 dana od dana dolaska otpada na odredište u zemlji uvoza ne može naći rješenje za odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način, zemlja koja izvozi otpad dužna je da obezbijedi vraćanje otpada, o trošku izvoznika.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana lice koje ima dozvolu za uvoz, izvoz ili tranzit otpada obavještava Ministarstvo i organ nadležan za poslove carine, koji obezbjeđuju nesmetano vraćanje otpada u zemlju izvoza.

Član 78

(1) U slučaju kretanja opasnog otpada radi odlaganja između Republike, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH, potrebno je obavještenje ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine entiteta ili Brčko Distrikta BiH iz kojeg se prevozi otpad ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine entiteta ili Brčko Distrikta BiH u kojem se vrši odlaganje opasnog otpada.

(2) Obavještenje sadrži:

- a) podatke o izvorima, sastavu i količini opasnog otpada,
- b) dogovoren putni pravac i dogovoreno osiguranje za treće strane u slučaju štete,
- v) mjere za obezbjeđenje sigurnog transporta i
- g) naziv primaoca otpada, lokacije na kojoj će se tretirati i način na koji će se odlagati otpad.

(3) Izuzetno, Republika može zabraniti kretanje određenih vrsta opasnog otpada ili kretanja iz drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta koji su već najavljeni.

X - IZVJEŠTAVANJE O OTPADU I BAZA PODATAKA

Član 79

(1) Za potrebe ostvarivanja ciljeva Strategije, te zbog cjelovitog uvida u stanje životne sredine izrađuje se izvještaj o upravljanju otpadom na teritoriji Republike koji je sastavni dio Izvještaja o stanju životne sredine i podnosi se jedanput u dvije godine Narodnoj skupštini Republike Srpske, u skladu sa propisom o zaštiti životne sredine.

(2) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su donijele zajednički plan upravljanja otpadom razmatraju izvještaj o realizaciji plana jedanput u tri godine i po isteku roka važenja zajedničkog plana upravljanja otpadom i izvještaj dostavljaju Ministarstvu i Fondu.

(3) Jedinica lokalne samouprave razmatra izvještaj o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom jedanput u tri godine i po isteku roka važenja lokalnog plana upravljanja otpadom i izvještaj dostavlja Ministarstvu i Fondu.

(4) Na osnovu podnesenih izvještaja, nadležne skupštine mogu izmijeniti ili dopuniti odgovarajuća planska dokumenta.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje sadržinu i obrazac izvještaja o realizaciji zajedničkog i lokalnog plana upravljanja otpadom.

Član 80

- (1) Proizvođač i vlasnik otpada, izuzev domaćinstva, dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o otpadu i dostavlja redovni godišnji izvještaj Fondu.
- (2) Pravna lica, odnosno preduzetnici koji učestvuju u prometu otpada dužni su da Fondu dostavljaju podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljene u promet, na propisan način.
- (3) Izvještaj iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o: vrsti, količini, porijeklu, karakterizaciji i klasifikaciji, sastavu, skladištenju, transportu, uvozu, izvozu, tretmanu i odlaganju nastalog otpada, kao i otpada primljenog u postrojenje za upravljanje otpadom.
- (4) Proizvođač i vlasnik otpada čuva najmanje pet godina osnovna dokumenta i podatke iz izvještaja iz stava 1. ovog člana.
- (5) Jedinica lokalne samouprave vodi i čuva evidenciju o prikupljenom komunalnom otpadu, kao i popis neuređenih deponija i podatke o tome dostavlja Fondu.
- (6) Fond čuva originale izvještaja o otpadu najmanje 25 godina za potrebe statistike Republike o proizvodnji otpada.
- (7) Fond jedanput godišnje, najkasnije do 31. maja tekuće godine, kao i po potrebi, odnosno na zahtjev, dostavlja informaciju o prikupljenim podacima i podacima iz dostavljenih izvještaja Ministarstvu.
- (8) Ministar donosi:
  - a) pravilnik kojim se propisuje obrazac dnevne evidencije i godišnjeg izvještaja o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje,
  - b) pravilnik kojim se propisuje metodologija za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave i
  - v) pravilnik kojim se propisuje metodologija za prikupljanje podataka o vrstama i količinama otpada, uključujući i sekundarne sirovine, koje su stavljene u promet.

Član 81

- (1) Registar izdatih dozvola ustanovljava i vodi Ministarstvo i podatke iz registra dostavlja Fondu.
- (2) Registar izdatih dozvola je baza podataka u kojoj se evidentiraju podaci o izdatim dozvolama za upravljanje otpadom i dozvolama za uvoz, izvoz i tranzit otpada.
- (3) Podaci upisani u registar izdatih dozvola su javni.
- (4) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje sadržinu, način vođenja i izgled registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom.

XI - FINANSIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 82

Troškovi upravljanja otpadom utvrđuju se prema količini i svojstvima otpada u skladu sa načelom "zagađivač plaća" i obuhvataju:

- a) troškove odvojenog sakupljanja otpada,
- b) troškove prevoza otpada,
- v) troškove drugih mjera upravljanja otpadom koje nisu pokrivene prihodom ostvarenim prometom otpada,
- g) troškove uklanjanja otpada koji je nepoznato lice odložilo izvan deponije i
- d) troškove projektovanja i izgradnje postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada, troškove rada postrojenja, troškove zatvaranja, njegovog naknadnog održavanja nakon prestanka njegovog rada.

Član 83

(1) Proizvođač ili vlasnik otpada snosi troškove sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u skladu sa zakonom.

(2) Troškove uklanjanja otpada odloženog izvan deponije, čije porijeklo ne može da se utvrdi, odnosno ustanovi njegova veza sa proizvođačem, odnosno licem koje ga je odložilo, snosi jedinica lokalne samouprave.

(3) Domaćinstva snose troškove upravljanja otpadom u skladu sa propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti.

Član 84

(1) Pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana ili odlaganja otpada naplaćuje svoje usluge prema cijeni utvrđenoj u skladu sa posebnim propisima.

(2) Proizvođač ili uvoznik proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebni tokovi otpada, plaća naknadu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

(3) Proizvođač i uvoznik iz stava 2. ovog člana dužan je da vodi i čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno dostavlja redovni godišnji izvještaj Fondu.

(4) Naknade iz stava 2. ovog člana uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike, raspoređuju na račun Fonda i namjenski koriste za investicione i operativne troškove upravljanja posebnim tokovima otpada putem Fonda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom.

(5) Vlada donosi uredbu kojom utvrđuje proizvode koji poslije upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrazac dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izvještaja, način i rokove dostavljanja godišnjeg izvještaja, obveznike plaćanja naknade, kriterijume za obračun, visinu, dinamiku i način obračunavanja i plaćanja naknade.

Član 85

(1) Sprovođenje Strategije i planova upravljanja otpadom, kao i izgradnja postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada, finansira se iz namjenskih sredstava Fonda, u skladu sa propisima o Fondu, kao i kredita, donacija i sredstava pravnih i fizičkih lica koja upravljaju otpadom, naknada i drugih izvora finansiranja, u skladu sa zakonom.

(2) Sprovođenje zajedničkih i lokalnih planova upravljanja otpadom, kao i izgradnja postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada finansira se iz namjenskih sredstava Fonda, u skladu sa propisima o Fondu, kao i namjenskih sredstava budžeta jedinica lokalne samouprave, kredita, donacija i sredstava pravnih i fizičkih lica koja upravljaju otpadom, naknada i drugih izvora finansiranja, u skladu sa zakonom.

Član 86

Namjenska sredstva iz člana 85. ovog zakona koriste se za:

- a) izgradnju postrojenja za upravljanje otpadom,
- b) unapređivanje organizacije upravljanja otpadom,
- v) upravljanje istrošenim baterijama i akumulatorima, otpadnim uljima, otpadnim gumama, otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, otpadom od fluorescentnih cijevi koje sadrže živu, otpadnim vozilima i medicinskim otpadom,
- g) podsticanje odvojenog sakupljanja otpada,
- d) podsticanje tržišta recikliranih materijala,

- đ) sprovođenje zajedničkih i lokalnih planova upravljanja otpadom iz čl. 19. i 20. ovog zakona,
- e) razvoj informacionog sistema za upravljanje otpadom,
- ž) pomoć u razvoju i primjeni novih tehnologija za tretman otpada,
- z) sanaciju dugogodišnjeg zagađenja otpadom,
- i) programe obrazovanja i jačanja svijesti javnosti o pitanjima zaštite životne sredine i upravljanja otpadom i
- j) druge troškove, u skladu sa zakonom.

Član 87

Plaćanje troškova administrativnih taksa za izdavanje dozvola propisanih ovim zakonom vrši se u skladu sa propisima o administrativnim taksama.

XII - NADZOR

Član 88

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, kao i nadzor nad radom Fonda i ovlašćenih pravnih lica, u vršenju povjerenih poslova, vrši Ministarstvo.

Član 89

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Republičke uprave za inspekcijske poslove i inspektori jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: inspektor).

Član 90

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da provjerava i kontroliše:

- a) sprovođenje i ažuriranje planova upravljanja otpadom,
- b) upotrebu i korišćenje odgovarajućih tehnologija i efikasnog korišćenja sirovina i energije,
- v) postupanje jedinica lokalne samouprave u skladu sa zaključenim sporazumom o zajedničkom odlaganju otpada,
- g) upravljanje otpadom u postrojenjima koja stvaraju otpad, primjenu mjera i postupaka za smanjenje njegovih količina ili opasnih svojstava, klasifikaciju, sakupljanje, skladištenje, tretman, transport i odlaganje otpada,
- d) tehničke karakteristike i kapacitete, organizaciju i rad postrojenja za upravljanje otpadom, uključujući monitoring, metode tretmana i mjere predostrožnosti u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli,
- đ) ispunjenost uslova za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman i odlaganje otpada,
- e) postupanje sa otpadom u toku njegovog sakupljanja i transporta, odnosno u toku njegovog kretanja,
- ž) postupanje sa otpadom u prekograničnom kretanju na poziv carinskih službenika,
- z) ispunjenost uslova za rad, zatvaranje i rekultivaciju postojećih deponija otpada i nadzor nad deponijom poslije njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina,
- i) postupak klasifikacije, skladištenja, pakovanja, obilježavanja i transporta opasnog otpada, u skladu sa ovim i drugim zakonom,
- j) postupanje sa otpadom u skladu sa propisanim obavezama upravljanja posebnim tokovima otpada,

- k) primjenu propisanih mjera i postupaka za sprečavanje udesa i u slučaju udesa,
- l) propisane zabrane i ograničenja,
- lj) rad lica odgovornog za upravljanje otpadom i kvalifikovanog lica odgovornog za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom,
- m) vođenje i čuvanje propisane evidencije sa podacima o porijeklu, odredištu, tretmanu, vrsti i količini otpada i
- n) sprovođenje drugih propisanih mjera i postupaka upravljanja otpadom.

Član 91

(1) U vršenju poslova iz člana 90. ovog zakona inspektor je ovlašćen da:

- a) naredi sprovođenje plana upravljanja otpadom i njegovo ažuriranje,
- b) naredi zajedničko obezbjeđivanje i sprovođenje upravljanja otpadom na teritoriji jedinica lokalne samouprave,
- v) zabrani korišćenje tehnologije i rad postrojenja koja ne ispunjavaju uslove za smanjenje nastajanja otpada i efikasno korišćenje sirovina,
- g) naredi proizvođaču proizvoda koji poslije upotrebe postaje opasan otpad da taj otpad preuzme bez naknade ili da tu obavezu prenese na lice ovlašćeno za upravljanje opasnim otpadom, u skladu sa ovim zakonom,
- d) naredi proizvođaču otpada da izvrši klasifikaciju otpada i pribavi dokaze o karakterizaciji otpada, odnosno upotrebnoj vrijednosti reciklabilnog materijala,
- đ) naredi proizvođaču, odnosno vlasniku otpada, odvojeno sakupljanje otpada u skladu sa potrebama budućeg tretmana,
- e) naredi proizvođaču otpada da preda otpad pravnom ili fizičkom licu koje je ovlašćeno za upravljanje otpadom, ako nije u mogućnosti da organizuje postupanje sa otpadom u skladu sa ovim zakonom,
- ž) naredi proizvođaču otpada da vodi i čuva propisane evidencije, licu koje vrši promet da dostavlja podatke o vrsti i količini otpada, uključujući i sekundarne sirovine koje su stavljene u promet,
- z) naredi proizvođaču otpada da odredi lice odgovorno za upravljanje otpadom,
- i) zabrani svako kretanje otpada suprotno uslovima u dozvoli izdatoj u skladu sa ovim zakonom,
- j) zabrani tretman otpada suprotno uslovima iz dozvole,
- k) zabrani rad postrojenja i upotrebu opreme za tretman otpada koja se ne koristi u skladu sa tehničkim uputstvom,
- l) zabrani tretman otpada ako otpad nije obezbijeđen i zaštićen od rasipanja i curenja,
- lj) zabrani prijem i odlaganje otpada na deponiji suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- m) naredi sprovođenje mjera kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine na deponiji u skladu sa zakonom,
- n) naredi sprovođenje rekultivacije deponije poslije njenog zatvaranja i nadzor nad deponijom u periodu od najmanje 30 godina, u cilju smanjenja rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- nj) naredi pravnom licu, koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom, da odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju za upravljanje otpadom,
- o) naredi pravnom licu, koje obavlja poslove upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom, da vodi i čuva propisane evidencije,
- p) zabrani izgradnju i rad postrojenja za upravljanje otpadom koje ne ispunjava tehničke i druge uslove propisane ovim i drugim zakonom,

- r) zabrani skladištenje, tretman ili odlaganje otpada van postrojenja za upravljanje otpadom koje ima dozvolu,
- s) naredi licu koje vrši sakupljanje, odnosno transport otpada, da otpad sakuplja od proizvođača ili vlasnika i da ga transportuje do postrojenja koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, odnosno do centra za sakupljanje, transfer stanice ili postrojenja za tretman ili odlaganje,
- t) naredi licu, koje vrši sakupljanje i/ili transport otpada, da obezbijedi odvojen prevoz različitih vrsta otpada, naročito opasnog otpada,
- ć) zabrani sakupljanje i/ili transport opasnog otpada sa drugim otpadom,
- u) zabrani utovar i transport otpada ako se ne obavlja u zatvorenom vozilu, kontejneru ili na drugi odgovarajući način koji onemogućava rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara ili istovara,
- f) naredi prevozniku otpada da, u slučaju zagađenja nastalog tokom transporta, izvrši čišćenje i dovođenje zagađenog područja u zadovoljavajuće stanje,
- h) zabrani transport opasnog otpada bez propisane dokumentacije,
- c) zabrani skladištenje otpada na mjestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada i/ili nemaju dozvolu za skladištenje, kao i ako je istekao propisani period skladištenja,
- č) zabrani tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- dž) zabrani rad postrojenja i korišćenje opreme za tretman otpada za koje nije dobijena dozvola,
- š) zabrani rad mobilnog postrojenja za tretman otpada koje nema odobrenje za lokaciju, odnosno dozvolu,
- aa) naredi odvojeno sakupljanje, skladištenje i tretman sekundarnih sirovina,
- ab) zabrani fizičko-hemijski i hemijski tretman otpada koji se vrši suprotno odredbama ovog zakona,
- av) zabrani biološki tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- ag) zabrani termički tretman otpada suprotno uslovima u izdatoj dozvoli,
- ad) zabrani rad deponije koja ne ispunjava propisane tehničke, tehnološke i druge uslove i zahtjeve,
- ađ) zabrani odlaganje otpada koji nije prethodno podvrgnut tretmanu i odlaganje opasnog otpada sa drugim vrstama otpada na istoj lokaciji, odnosno deponiji,
- ae) zabrani miješanje komunalnog otpada sa opasnim otpadom,
- až) zabrani odlaganje komunalnog otpada suprotno zakonu i uslovima u izdatoj dozvoli,
- az) naredi selekciju radi reciklaže i sakupljanje opasnog otpada iz domaćinstava,
- ai) zabrani sakupljanje, skladištenje, transport, tretman i odlaganje opasnog otpada koji nije obilježen i upakovan na način kojim se obezbjeđuje minimalan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- aj) zabrani miješanje različitih vrsta opasnog otpada, osim pod nadzorom kvalifikovanog lica i u postupku tretmana opasnog otpada,
- ak) zabrani odlaganje opasnog otpada bez prethodnog tretmana kojim se značajno smanjuju opasne komponente i njihova svojstva, masa i zapremina,
- al) zabrani razblaživanje opasnog otpada radi ispuštanja u životnu sredinu,
- alj) zabrani kretanje otpada bez dokumenta o kretanju otpada, odnosno dokumenta o kretanju opasnog otpada,
- am) zabrani svaku radnju ili akt kojim se upravlja posebnim tokovima otpada suprotno ovom zakonu,
- an) naredi proizvođaču i uvozniku, odnosno vlasniku otpada primjenu ili izvršenje posebnih mjera upravljanja tokovima otpada propisanih ovim zakonom,

- anj) zabrani sakupljanje i transport otpada izvan teritorije za koju je izdata dozvola,
- ao) zabrani uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja suprotno odredbama ovog i drugog zakona,
- ap) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom, primjenu i sprovođenje mjera propisanih za slučaj udesa,
- ar) naredi licu koje ima dozvolu za upravljanje otpadom dostavljanje odgovarajućih podataka i izvještaja u skladu sa ovim zakonom,
- as) zabrani svaku radnju ili akt protivan odredbama ovog zakona i
- at) naredi izvršenje drugih propisanih obaveza u određenom roku.

(2) Ako inspektor u vršenju poslova iz člana 90. ovog zakona utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojim se uređuje prevoz i transport, zaštita zdravlja ljudi i životinja, promet lijekova i/ili drugih zakona, dužan je da o tome, bez odgađanja, obavijesti drugog nadležnog inspektora.

(3) U vršenju inspekcijskih poslova inspektor može privremeno oduzeti predmete, opremu ili uređaje čija upotreba nije dozvoljena ili koji su nastali, odnosno kojima su izvršene nedozvoljene radnje.

(4) U slučajevima kada inspektor utvrdi takve povrede zakona za koje su istovremeno propisane i nadležnosti drugih inspekcijskih organa, obavezan je da, bez odgađanja, obavijesti ministra da bi se zajednički izvršio nadzor i preduzele odgovarajuće mjere.

(5) U vršenju nadzora nad primjenom mjera i postupaka upravljanja otpadom inspektor ima i ovlaštenja i dužnosti utvrđene drugim propisima.

XIII - KAZNENE ODREDBE

Član 92

(1) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se pravno lice ako:

- a) obavlja poslove bez plana upravljanja otpadom ili ne vrši njegovo ažuriranje u propisanom roku suprotno članu 31. ovog zakona,
- b) ne pribavi dozvolu za tretman otpada i poslove tretmana otpada ne obavlja u skladu sa dozvolom, ne objavi listu otpada za čiji tretman ima dozvolu, ne obezbjeđuje otpad i ne zaštiti ga od rasipanja i curenja ili u slučaju udesa bez odgađanja ne obavijesti nadležni organ, u skladu sa članom 34. t. b), v), d) i đ) ovog zakona,
- v) ne pribavi dozvolu za odlaganje otpada i otpad ne odlaže u skladu sa tom dozvolom, ne obezbijedi sprovođenje propisanih mjera kojima se obezbjeđuje zaštita životne sredine, ako ne obezbijedi rekultivaciju deponije i nadzor nad deponijom poslije njenog zatvaranja u periodu od najmanje 30 godina ili u slučaju udesa na deponiji bez odgađanja ne obavijesti nadležni organ, u skladu sa članom 35. stav 1. t. b), v), g) i d) ovog zakona,
- g) na deponiju primi otpad koji ne ispunjava uslove o odlaganju otpada propisane dozvolom suprotno članu 35. stav 2. ovog zakona ili ako o odbijanju prihvatanja ne obavijesti nadležni organ u skladu sa članom 35. st. 2. i 3. ovog zakona,
- d) gradi postrojenje ili obavlja djelatnost u postrojenju za upravljanje otpadom koje nema dozvolu za obavljanje tih djelatnosti, suprotno članu 38. st. 1. i 2. ovog zakona,
- đ) skladišti otpad na mjestima koja nisu tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, u centrima za sakupljanje, transfer stanicama i drugim lokacijama ili po isteku propisanog roka za privremeno skladištenje suprotno članu 41. ovog zakona,
- e) tretman otpada obavlja suprotno odredbama ovog zakona ili za mobilno postrojenje za tretman otpada ne pribavi dozvolu, odnosno odobrenje za lokaciju koju izdaje jedinica lokalne samouprave u skladu sa članom 42. st. 1, 3. i 4. ovog zakona,

- ž) vrši fizičko-hemijski tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 44. ovog zakona,
- z) vrši biološki tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 45. ovog zakona,
- i) vrši termički tretman otpada suprotno uslovima propisanim članom 46. ovog zakona,
- j) vrši odlaganje otpada na lokaciji koja ne ispunjava tehničke, tehnološke i druge propisane uslove, odnosno suprotno uslovima utvrđenim u dozvoli ili bez prethodnog tretmana ili odlaže opasan otpad zajedno sa drugim vrstama otpada, suprotno članu 47. st. 2, 4. i 6. ovog zakona,
- k) prilikom sakupljanja, razvrstavanja, skladištenja, transporta, ponovnog iskorišćenja i odlaganja opasan otpad ne upakuje i obilježi na odgovarajući način propisan članom 49. st. 2. i 3. ovog zakona,
- l) miješa različite kategorije opasnog otpada, osim u slučaju kada je to dozvoljeno, odlaže opasan otpad bez prethodnog tretmana ili vrši razblaživanje opasnog otpada radi njegovog ispuštanja u životnu sredinu suprotno članu 49. st. 4, 5. i 6. ovog zakona,
- lj) obavlja upravljanje otpadom bez dozvole suprotno čl. 63e. i 64. ovog zakona,
- m) vrši uvoz, izvoz ili tranzit otpada suprotno uslovima i načinu propisanim u čl. 75. i 76. ovog zakona i
- n) ne plati naknadu u skladu sa čl. 63. i 63ž. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 4.000 KM.

(3) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana strano pravno lice ako ima predstavništvo na teritoriji Republike i/ili ako je prekršaj učinjen na teritoriji Republike njegovim prevoznim sredstvom.

(4) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 4.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u stranom pravnom licu.

Član 93

Za prekršaj iz člana 92. ovog zakona mogu se izreći i sljedeće zaštitne mjere za period koji nije kraći od 30 dana niti duži od šest mjeseci:

- a) zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom djelatnošću i
- b) zabrana odgovornom licu da vrši određene dužnosti.

Član 94

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- a) ne klasifikuje otpad, odnosno ne izvrši ispitivanje otpada u skladu sa članom 14. st. 4. i 5. ovog zakona,
- b) ne izvrši preuzimanje sopstvenih proizvoda koji poslije upotrebe postaju opasan otpad, bez naknade troškova, odnosno ako tu obavezu ne prenese na drugo pravno lice u skladu sa članom 30. st. 2. i 3. ovog zakona,
- v) postupa suprotno članu 31. stav 1. ovog zakona,
- g) obavlja transport otpada suprotno članu 33. ovog zakona,
- d) ne vodi propisane evidencije kao odgovorno lice na deponiji ili ne odredi kvalifikovano lice odgovorno za stručni rad u postrojenju, odnosno na deponiji u skladu sa članom 34. t. e) i ž) i članom 35. stav 1. t. đ) i e) ovog zakona,
- đ) sakupljanje i transport otpada ne vrši u skladu sa članom 40. ovog zakona,
- e) postupa sa komunalnim otpadom suprotno članu 48. ovog zakona,
- ž) ne poseduje dokument o kretanju otpada u skladu sa članom 50. st. 1. do 5. ovog zakona,

z) ne posjeduje dokument o kretanju opasnog otpada u skladu sa članom 51. st. 1. do 6. ovog zakona,

i) upravlja posebnim tokovima otpada suprotno odredbama čl. 52. do 63z. ovog zakona,

j) sakuplja i transportuje otpada suprotno članu 74. ovog zakona,

k) ne vodi, ne dostavlja i ne čuva odgovarajuće podatke i izvještaje u skladu sa članom 80. st. 1, 2. i 4. ovog zakona i

l) ne vodi i ne čuva dnevnu evidenciju o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda, odnosno ne dostavlja izvještaj Fondu u skladu sa članom 84. stav 3. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 2.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

(4) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave, imalac javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćeno pravno lice ako ne obezbijedi i ne sprovedi upravljanje otpadom na teritoriji jedinice lokalne samouprave pod uslovima i na način utvrđenim zakonom, Strategijom i sporazumom jedinica lokalne samouprave u skladu sa članom 27. ovog zakona.

Član 95

Za prekršaj iz člana 94. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja, odnosno koji su nastali izvršenjem prekršaja.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 96

(1) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) propis iz člana 46. stav 7. ovog zakona,

b) propis iz člana 47. stav 7. ovog zakona,

v) propis iz člana 75. stav 11. ovog zakona,

g) propis iz člana 76. stav 11. ovog zakona,

d) propis iz člana 84. stav 5. ovog zakona.

(2) Vlada će, na prijedlog Ministarstva, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) propis iz člana 63v. ovog zakona i

b) propis iz člana 63z. ovog zakona.

Član 97

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) propis iz člana 14. stav 6. ovog zakona,

b) propis iz člana 42. stav 5. ovog zakona,

v) propis iz člana 43. stav 5. ovog zakona,

g) propis iz člana 47. stav 8. ovog zakona,

d) propis iz člana 49. stav 7. ovog zakona,

đ) propis iz člana 50. stav 6. ovog zakona,

e) propis iz člana 51. stav 9. ovog zakona,
ž) propis iz člana 52. stav 9. ovog zakona,
z) propis iz člana 53. stav 8. ovog zakona,
i) propis iz člana 54. stav 3. ovog zakona,
j) propis iz člana 55. stav 10. ovog zakona,
k) propis iz člana 56. stav 5. ovog zakona,
l) propis iz člana 57. stav 10. ovog zakona,
lj) propis iz člana 58. stav 4. ovog zakona,
m) propis iz člana 59. stav 4. ovog zakona,
n) propis iz člana 60. stav 8. ovog zakona,
nj) propis iz člana 62. stav 5. ovog zakona,
o) propis iz člana 66. stav 6. ovog zakona,
p) propis iz člana 68. stav 5. ovog zakona,
r) propis iz člana 76. stav 10. ovog zakona,
s) propis iz člana 79. stav 5. ovog zakona,
t) propis iz člana 80. stav 8. ovog zakona i
ć) propis iz člana 81. stav 4. ovog zakona.

(2) Ministar u saradnji sa ministrom nadležnim za poslove zdravlja će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis iz člana 61. stav 4. ovog zakona.

Član 98

Pravna i fizička lica uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 99

(1) Odgovorna lica postojećih deponija komunalnog otpada na čijem području nisu uspostavljene zajedničke deponije za odlaganje otpada i koje nisu izgrađene u skladu sa ovim zakonom, kao i odgovorna lica zajedničkih deponija za odlaganje otpada dužna su da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 47. stav 8. ovog zakona izrade i dostave Ministarstvu na razmatranje program mjera sa dinamikom prilagođavanja rada deponije u skladu sa odredbama ovog zakona, za period do 31. decembra 2019. godine.

(2) Ministar donosi rješenje o zatvaranju deponije, u slučaju da odgovorno lice program iz stava 1. ovog člana ne dostavi u propisanom roku ili ako ministar ne odobri dostavljeni program.

Član 100

(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je da:

a) u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 47. stav 8. ovog zakona, izradi popis neuređenih deponija na svom području koje ne ispunjavaju uslove iz ovog zakona,

b) u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izradi projekte sanacije i rekultivacije neuređenih deponija, na koje saglasnost daje Ministarstvo i

v) u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 47. stav 7. ovog zakona, u sporazumu sa jednom ili više jedinica lokalne samouprave iz člana 27. ovog zakona odredi lokaciju za izgradnju i rad postrojenja za skladištenje, tretman ili odlaganje otpada na svom području.

(2) Popis neuređenih deponija sadrži podatke o lokaciji, prostornim i geometrijskim karakteristikama, vrstama i količinama odloženog otpada, rokove njihove sanacije i rekultivacije, kao i druge podatke od značaja za utvrđivanje i sprovođenje projekata iz stava 1. tačka b) ovog člana.

Član 101

(1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave dužne su da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona zaključe sporazum o zajedničkom obezbjeđivanju i sprovođenju upravljanja otpadom.

(2) Zajedničke deponije za odlaganje otpada koje su osnovane u skladu sa ranije važećim propisima dužne su da usklade svoje osnivačke akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu istog.

Član 102

Do donošenja podzakonskih akata iz čl. 96. i 97. ovog zakona primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 103

Svi postupci koji su započeti u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08) do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama ranije važećeg zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu njega.

Član 104

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02 i 65/08).

Član 105

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".